

IV. évfolyam

2006. 3. szám

Megjelenik

kéthavonta

345 Ft

HIT-MAGYARSÁG-ÉRTÉK

Szent Kereszt

ÖKUMENIKUS MAGAZIN

A Himnusz szobor

Nagy Gáspár

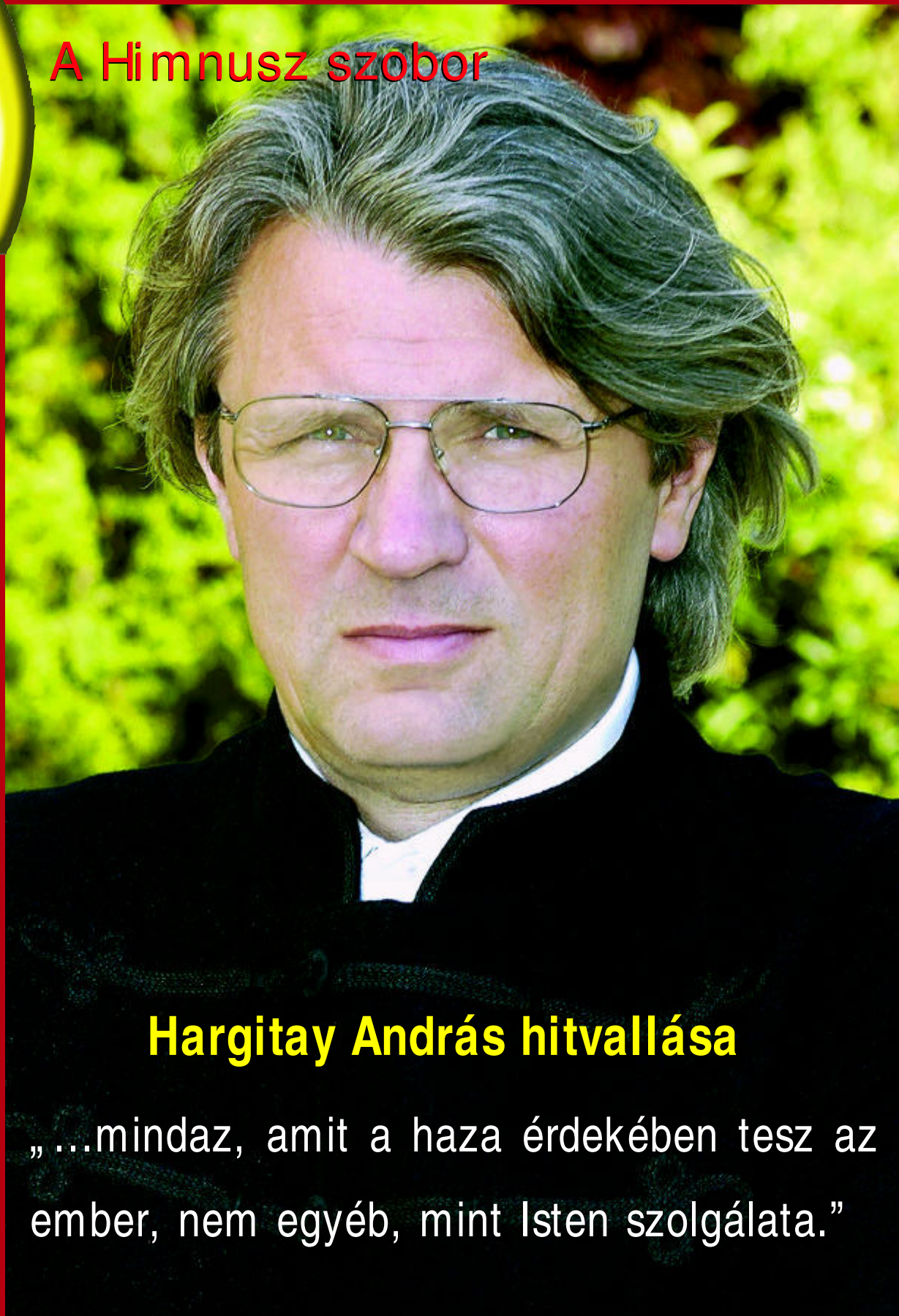
V. Majzik Mária

Salkaházi Sára

Regőczy atya

Hargitay András hitvallása

„...mindaz, amit a haza érdekében tesz az ember, nem egyéb, mint Isten szolgálata.”

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSÉPÍTÉSBN!

VERITAS-LAKÁSOK 2006-BAN

KEDVEZMÉNYES KAMATOZÁSÚ HITELLEL MEGVÁSÁROLHATÓK ZUGLÓBAN ÉS A XIII. KERÜLETBEN
KÖZTISZTVISELŐK RÉSZÉRE ELŐLEG BEFIZETÉSE NÉLKÜL! **300.000 - 380.000,- Ft/m² áron**

Szugló u. 93-95.

Budapest XIV. kerület
Kövér Lajos tér 32/b. 40., 57., 75., 84., 93 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2007. 07. 30.

Szugló u. 93-95. 79 m²-es lakások
azonnal beköltözhető!

Budapest XIII. kerület
Rokolya u. 22. 40., 48., 64., 80 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2007.07.30.

Budapest XIV. kerület
Szentés u. 37. 59., 60., 75., 78 m²-ig
tervezett átadási határidő: 2007.03.30.

Kalocsai u. 51. 36 m²-es lakás
azonnal beköltözhető!

XIV. ilosvai Selymes u. 7-9 24 m²-es iroda
azonnal beköltözhető!

Ilka u. 9. 69 m²-es
azonnal beköltözhető használt lakás

Rokolya u. 22.

A lakás vételárának 50%-áig zuglói lakásokat is beszámítunk!

Kérjük, tekintse meg több mint 1000 lakásból álló referenciánkat!

Érdeklődni lehet: **IRODA: 1142 Budapest Erzsébet Királyné útja 86.**

Nyitva: H-CS: 8-16:30, P: 8-14:30, mobil:06-20-9-345-935

☎ 383-0829, 383-0983 • www.veritas.hu

VÁSÁROLUNK TELKEKET, HÁZAKAT KÉSZPÉNZÉRT!

BETEGÁPOLÁST,

lelkészi, egészségügyi stb.
referenciákkal képzett kollé-
ganőink vállalnak kedvező
óradíjakkal (igényre ház-
vezetéssel, bentlakással,
részmunkaidőben is).

06-20-311-2363
06-1-413-1536

Ügyintézésünk díjmentes.

BUDAI VILLÁBA KERESÜNK TELJES MUNKAI DÖBEN DOLGOZÓ, GYAKORLOTT HÁZVEZETŐNŐT JÚLIUSI KEZDÉSEL.

Legyen rendkívül megbízható,
alapos, gondos, önálló
munkavégzésre
alkalmas. Magas fizetést és
szolgálati lakást ajánlunk.
**Kézírásos, fotóval ellátott
önéletrajzokat kérjük, a
B.Soaes, H-1242
Budapest, Pf. 419.
címre postázni.**

A borítékon kérjük feltüntetni:
„Házvezetőnő-pályázat”.

A Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház lelkigyakorlatai 2006

2006. július 17-21. hétfőtől péntekig): MEGBOCSÁTÁS, KIEN-
GESZTELŐDÉS, BELSŐ GYÓGYULÁS - vezeti: Mary Usha nő-
vér (Miasszonyunk Leányai Rend, India)
Jelentkezni Keszertűné Major Mártánál lehet a 06-20/464-9965-ös te-
lefonon, vagy a martakeseru@freemail.hu e-mail címen lehet.

2006. július 28-30. (péntek estétől vasárnap délutánig): „RÁNÉ-
ZETT ÉS MEGSZERETTE” - Ifjúsági lelkigyakorlat 16-30 éves fi-
atalok részére - vezeti: Gáspár István atya

2006. augusztus 9-11. Ifjúsági lelkigyakorlat - vezetők: Szent Fe-
renc Kísőnérei

2006. augusztus 11-13. (péntek estétől vasárnap délutánig): „A
SZÍV SEBEIT GYÓGYÍTÓ BOLDOGASSZONY” -
Nagyboldogasszony-lelkigyakorlat - vezeti: Gáspár István atya

2006. augusztus 28-30. (péntek estétől vasárnap délutánig): SEK-
RESTYÉSEK, OLTÁRDÍSZÍTÓK, OLTÁREGYLETI TAGOK
LELKIGYAKORLATA - vezeti: Juhász Imre atya

Jelentkezés: Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház
2100 Gödöllő-M.áriabesnyő, Kapucinusok tere 3.
Tel: 28/420-176, 28/510-740, fax: 28/510-742,
E-mail: matersal@invitel.hu

Kedves olvasóink!

Honlapunkon – www.szentkereszt.hu – elindítottuk a Keresztjeink nevű fotóalbumot, ahol a Kárpát-medence keresztjeit szeretnénk bemutatni egy-két fotóval pár sor erejéig. Ehhez kérnénk az önök segítségét is, hogy az otthonuk közelében, az útjaik során és egyéb helyeken látott keresztjeiről küldjenek nekünk fotókat megjelölve a pontos helyet. Ezenkívül, ha szerepel rajta leírás, hogy ki, és mikor, milyen céllal készítette, készült, akkor azt is írják meg. A képeket és leírásokat kizárólag e-mailben: szentkereszt@szentkereszt.hu juttathatja el hozzánk. A meg nem rendelt, postai úton küldött képeket, leveleket nem áll módunkban visszaküldeni. Várjuk a szebbnél szebb fotókat!

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin,
1148 Budapest,
Nagy Lajos király útja 47/a
Tel/Fax.: 221-1524,
06-70-244-0240

Lapigazgató:
Horváth János
elnök-vezérigazgató

Főszerkesztő:
Kuruczleky Ilona

Internet elérés:
<http://www.szentkereszt.hu>
e-mail: szentkereszt@szentkereszt.hu

Főszerkesztő-helyettes: **Papp Nóra**

A szerkesztőség tagjai:

Bajcsy Lajos, Bayer Emil, Gréczy László,
Fajkus Mária, Forgács Renáta,
Frigyess Ágnes, dr. Kis Boáz, dr. Kovács
János, Kovács Mária, Kubányi Andrea,
Németh Andrea, Pálffy Mária,
Rácz Kristóf László, Somogyi György,
Szilágyi Ferenc, dr. Udvarhelyi Olivér

Címlapfotó: Somogyi György

A lapot kiadja:

Veritas Invest Rt.

1142 Budapest,

Erzsébet királyné útja 86.

Tel: 383-0983, fax: 383-0984

e-mail: szentkereszt@veritas.hu

A megjelent hirdetések tartalmáért
a kiadó nem vállal felelősséget.

Előfizetésben terjeszti

a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága

1008. Budapest Orczy tér 1.

Előfizethető valamennyi postán,
kézbesítőknél,

e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu
faxon: 303-3440

További információ: 06 80/444-444

Külföldi előfizetés:

Hírlapelőfizetési Irodában (HELIR)

1008. Budapest Orczy tér 1.

levélcím: HELIR 1900 Budapest
Fax: 303-34-40

Terjeszti: HIRKER Rt. (Budapesten)
Lapker Rt. (vidéken)
ISSN 1589-617X

Nyomda: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.
2901 Komárom, Igmándi út. 1.

Tel.: 06-34/344-185, fax: 06-34/342-361

A szeretetben élők mélyre látnak
A reménységben élők messze látnak
A hitben élők mindent másképpen látnak
Hitben járunk, nem látásban (2Kor 5,7)

Kedves Olvasó!

„Ó, ti kicsinyhítűek!” „Már megint elbuktunk!” (Mt.8,26) Mi-lyen fájdalom járhatta át a tanítványok szívét, amikor Jézus eze-ket a szavakat mondta nekik. És mennyire fog fájni a mi szívünk-nek is, amikor hirtelen ráébredünk, hogy micsoda örömet adhat-tunk volna Jézusnak, ha megmaradtunk volna a bizalomban irán-ta mindenkor. Vannak olyan időszakok az életünkben, amikor em-berileg megtesszük, ami tőlünk telik, de csak a nehézségek idején derül ki, hogy kiben bízunk. Ha megtanultuk volna imádni Istent és bízni benne, akkor a megpróbáltatások idején elmehettünk vol-na a legvégsőig is anélkül, hogy bizalmunk meginogna benne. Urunk elvárja, hogy akik az Ő nevét segítségül hívják bízzanak benne, és egyedül Őreá hagyatkozzanak. Sajnos, a legtöbben csak bizonyos határig bízunk Istenben, aztán visszatérünk azoknak az em-bereknek a kezdetleges ijedség imádságához, akik nem ismerik Őt. Ilyenkor úgy látszik, mintha Isten aludna, mi pedig nem látunk mást, mint a hatalmas hullámokat. Tanuljunk meg helyesen bízni Istenben, hogy a megpróbáltatások a javunkra legyenek.

(Az a kedves olvasónk, aki szeretne értesítést kapni a magazin megjelenéséről, kérem, hogy küld-jön egy e-mailt a szerkesztőségnek a: szentkereszt@szentkereszt.hu címre. A tárgy szóba értesítést kérek szöveg szerepeljen.)

Szívélyes üdvözzel:

Kuruczleky Ilona
főszerkesztő-lapalapító

Tartalom

A nagy titok.....	4. old.
Il Santo: Páduai Szent Antal.....	4. old.
Ahol a szirmokból szőnyeg születik.....	5. old.
A Szent Korona jogrendje mind a mai napig él.....	6–8. old.
Beszélgetés Dr. Szabó Tamással a Cursillóról.....	9. old.
„Karizmák ünnepe” Máriaremetén Pünkösdhétfőn.....	9. old.
Beszélgetés Bartis Ferenc erdélyi költő-íróval, az Összma-gyar Testület elnökével.....	10. old.
Kapisztrán Szent János templom.....	11. old.
Két éves a Magyar Katolikus Rádió.....	12–13. old.
Egykori kisdiajból igazgató.....	14–15. old.

6–8. old.

12–13. old.

Salkaházi Sára vértanú.....	16–17. old.
Magyarország legújabb zárandokhelye!.....	18–19. old.
Poszter.....	20–21. old.
Istenanya harcosai.....	22. old.
Felvidéki római katolikus hírek: Az Imakilenced befejező ál-lomása Dunaszerdahelyen.....	23. old.
A görög katolikus liturgia 3. rész.....	24. old.
Regőczy István, az Isten vándora.....	25. old.
Újjászületett a pesti barokk Kálvária.....	26. old.

Evangélikus hírek:	
Az új igazgató.....	27. old.
„Hímes tojás légyen tizenkét pár készen...”.....	27. old.
Refomátus hírek.....	28–29. old.
Velekei József Lajos szobrászművész.....	30–31. old.
Orgonahangverseny-sorozat.....	31. old.
Unitárius hírek: A menekülés és az otthonra találás templo-mainak ünnepei.....	32. old.
15 éve – Együtt.....	33. old.

18–19. old.

30–31. old.

Varázslat azénekórán.....	34. old.
Kibékíthetetlenek-e a keresztény-ség és a mohamedán világközötti ellentétek?.....	35. old.
Hitvalló életek.....	35. old.
Egy szervezet az üldözöttekért.....	36–37. old.
Előfizetési szelvény.....	38. old.
A remény szövetségesei.....	39. old.
Felhívás.....	39. old.

Áldott legyen a Szentháromság és az osztatlan Egység. Zengjünk dalt neki, mivel irgalmasságot gyakorolt velünk. Zs. 8.2.

Az **Ószövetség** a Megváltóra való előkészület volt. A felkészítés Isten fokozatos önfeltárása formájában történt. A fokozatosságot az tette szükségessé, hogy a politeista környezetben élő választott népnek elsősorban Isten egyetlenségét kellett a lelkébe vénsi. Ez sem ment egyszerre.

Isten az első időkben a választott nép egyetlen Istenének mutatkozott, csak a próféták korában kívánta meg annak megvallását, hogy az egész világnak Ő a teremtője és Ura.

Az **Újszövetségben** Jézus magatartásán és kijelentésén keresztül Isten feltárta előttünk a Szentháromság belső életét. Megtudtuk, hogy Krisztusban a Fiú jött el hozzánk, akit az Atya küldött. Ő viszont az Atyával együtt állandóan küldi lelkét, a Szentlelket. Jézuson keresztül nyilvánvalóvá lett, hozzáférhetővé vált számunkra a Szentháromság titka. **Jézus apostolai** elein-

A nagy titok

te nem látták ezt ilyen világosan, mert nem mindent értettek meg abból, amit Jézus tett és mondott. Ő azonban megígérte nekik, hogy eljön a Szentlélek, aki majd eszükbe juttatja, és megérteti velük mindennek a teljes tartalmát. Jézus Szentháromsági kinyilatkoztatásának értelmezése fokozatosan ment végbe.

Ma az egész liturgia célja a Szentháromság dicsérete. Ezért kezdünk minden imádságot az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében. Ezért fejezzük be azal, hogy dicsőség Atyának, a Fiúnak és Szentléleknek.

A szentmisében a Kyrie, a Glória, a Credo, a Sanctus, az imádságok befejezése mind a Szentháromság dicsérete. Öntudatosítsuk magunkban a liturgiának ezt a nagy tanítását és alakítsuk úgy lelki életünket, hogy ez a Szentháromság nagy dicsérete legyen. Bár minden szentmise a Szentháromság tisztelete, a hívő lélek áhitata mégis külön ünnepet keresett. Ennek nyomai a X. századig nyúlnak vissza. Azonban csak XXII. János pápa alatt lett az 1334. évben az egész Egyházra kötelező az ünnep megülvése, még pedig a pünkösd utáni első vasárnapon. A külön prefáció szerzőjének I. Palegius pápát tartják (550–560). Először nem prefáció volt, hanem a Szentháromság hitvallási formulája. XIII. Kelemen pápa (1758–1769) minden vasárnapra ezt rendelte el, hacsak nincs az ünnepkörnek megfelelően más prefációja a misének.

A Szentháromság ábrázolása a liturgikus művészetben többféle. Az egyik szerint az Atyaisten és Fiúisten papi öltözetben, az Atya, mint aggastyán, kezében a földgömbbel, a Fiú, életének virágkorában, a kereszt-tel. Trónon ülnek és kettejük fölött a Szentlélekisten lebeg galamb alakjában. Másik ábrázolás szerint, az Atyaisten, mint aggastyán, ölében tartja mindkét kézzel a keresztet, melyen isteni fia függ a keblén, vagy pedig feje fölött a Szentlélek lebeg galamb képében, kiterjesztett szárnyakkal. Nagyon elterjedt jelképe a Szentháromságnak az egyenlő oldalú háromszög is, melynek középpontjába egy szemet festenek, emlékeztetőül, hogy Isten mindenütt jelen van, és mindentudó. Vagy pedig ez a héber szó áll benne: „Jahve” „Én vagyok, aki vagyok”, és Isten örökkévalóságára emlékeztet.

Ezen az ünnepen és életünk minden napján vegyük körül élő hittel és valljuk meg nyíltan a háromszemélyű egy Isten titkát. Erre szolgál a doxológia: „Dicsőség az Atyának”... és a keresztvetés. Minden áldást és kegyelmet a Szentháromság nevében nyerünk, és ezért hálás szeretettel emlékezünk meg a jótétemenyekről, melyeket nekünk a három isteni személy juttatott.

Szentháromságnak életem, halálom,

Testemmel együtt lelkeket ajánlom.

Téged imádlok, mindörökkön áldalak:

Oszthatatlan Istenség, Háromságban egy főltség. (Hó. 105)

PÁLFFY MÁRIA

II Santo: Pádúai Szent Antal

Neve összenőtt Padova városának nevével. Európa szélén, a portugál fővárosban, Lisszabonban született 1195-ben nemes, lovagi családból. Szent Ferenc rendjének a földön és az égen a legnagyobb dicsősége. Hittudományi ismereteit Koimbrában mélyítette el, pappá is szentelték. Martini Ferdinánd (ez volt az eddigi neve) szeretett volna hithirdető lenni, ha kell, vérenek ontásával is. Felvételt kért az Ágostonos kanonokok közé, így lett novícius, és új nevet kapott: Remete Szent Antal nevét. Eltitkolta származását, tanulmányait, nem akart több lenni, mint Szent Ferenc legigénytelenebb követője.

Az 1220. év végén fogadalmat tett, és egy kísérővel hajóra szállt Marokkó felé. Partot is ért, de a kikötőben súlyos betegségbe esett. Láta, hogy hithirdető tervének vége, Isten mást akar vele. Vissza akart térni hazájába, de a hajót a vihar elsodorta kelet felé. 1221 tavaszán Szicíliában ért partot.

Szent Ferenc az év pünkösdjére hívta össze a nagykáptalant Assziszibe. Ez volt az ún. gyékényes káptalan. Antal testvér is ott volt. Amikor a testvérek beosztásáról volt szó, az ismeretlen testvért kegyelemből a Forli melletti Montepaoloi remetésébe tették. Ott híven követte atyját, Ferenc testvért. Nagyon együgyűnek mutatkozott, a konyhán mosogatott, egyszer azonban a szent engedelmség rákényszerítette, hogy mutassa meg, mit tud. A Forli domonkosoknál, tudós gyülekezet előtt kellett beszélnie. Antal testvér meg is jelent, és mindenkit

ámulatba ejtett szavainak szépségével, tudásának gazdag kincsével. Nem lehetett tovább véka alá rejteni ezt a világgosságot. Feladata általános népmisszió lett. Nagyon elterjedtek az eretnekek, Waldi Péter és követői, valamint a katarok.

Szent Antal őket próbálta meggyőzni az igaz tanításról, de a halak inkább meghallgatták, mint az eretnekek. Ezután Vercellibe ment, hogy bővítsé tudományát, majd Bolognában lett a rendi növendékek tanára. 1224 és 1227 között az eretnekség főfészékét, Dél-Franciaországot kereste fel, hogy irtsa a tévedést és mentse a lelkeket. Szentségének híre, csodáinak ereje hozzáfördította a lelkeket. 1227-ben ő lett Romagna kisebb testvéreinek tartományfőnöke. Majd Rómába küldték, hogy a pápa és a bíborosok előtt beszéljen Szent Ferenc szelleméről. Megismétlődött a pünködsi csoda: a különböző népekből származó bíborosok úgy érezték, hogy a saját nyelvükön beszél a Szent.

Élete utolsó szakaszában Padova városa volt apostoli működésének középpontja. Nagyon megszerette ezt a népet, elsősorban a szegényeket. A gazdagok szívét is meglágyította, a város kormányzó is hallgatta a szavára. Beszédeire mindig hatalmas sokaság gyűlt össze, harminczret is elért sokszor hallgatóinak száma. Gyónatószéke köré órséget kellett állítani, hogy a tolongásban baleset ne történjen. A sok vándorlás, a kemény élet, a sok munka felőrölte erejét, 1231 nyarán

beteg lett. Tiso gróf nyaralójába vette, de egy idő után visszakivánczozott a városba. Útközben összeesett, taligán kellett vinni az úton. A város kapujában elragadtatásba esett és felkiáltott: „Látom az én Uramat!” Az Isteni kised jelent meg neki, elvitte magával, 36 éves korában.

Június 17-én, keddi napon temették el a Szent holttestét. IX. Gergely már 1232-ben szentté avatta, nem egészen egy évvel a halála után. Sírja fölé hatalmas, gyönyörű templomot építtetett hűség város, mely zarándokok százezreit vonzza évről évre a sírjához.

A közbenjárásáért könyörgők letérdelnek zöld márvány síroltára mögött, rátapszják tenyerüket a fénylő márványlapra. Ezek a segítséget kérő kezek fejezik ki leginkább az iránta érzett feltétlen bizalmat.

Ó, Szent Antal, segíts minket e siralomnak völgyében,

Vigasztalj meg mindnyájunkat nagy keserűségünkben.

PÁLFFY MÁRIA

Ahol a szirmokból szőnyeg születik

A nyárelő utolsó egyházi ünnepe Úrnapja, Krisztus Testének és Vérének ünnepe. Ekkor a hagyományokhoz híven virágszirmot szórnak a gyerekek az útra az oltáriszentség tiszt-

telétére. Vannak olyan helyek, ahol őseik hagyományára még elevenen él az utókor szívében és évről évre díszes virágszőnyeggel tisztelegnek a szent Test és Vér előtt.

Budaörsön az 1740-es német betelepítésekkel együtt költözött hazánkba e szép szokás, amely évszázadokig minden júniusban emlékeztetett az ott lakók és az odalátogatók számára ezt a vasárnapot. Annak idején **3 km hosszán** rakták végig a falun a szőnyeget, majdnem a Kálvária dombig. Már hetekkel az ünnep előtt mentek az asszonyok a szomszéd határba virágokat, szirmokat gyűjteni. Ezeket pincékbe helyezték el, színek és fajták szerint csoportosítva. Az ünnep hajnalán kis vékony nyírfákkal díszítették a férfiak végig az utat. Már hajnalban el-

kezdtek a munkát, a házak előtt egyszerűbb, csíkos mintákkal dolgoztak, a cifrább motívumok a templom előtt és az oltároknál készültek.

Egyönyörű hagyományt csak az 1946-os kitelepítések zavarták meg, de megszüntetni nem tudták. A virágszőnyeg azóta is készül minden Úrnapján, de már csak a templom körül. Ilyenkor már hajnali 3-kor zseblámpa fényénél kezdik a munkát. Az oltárdíszeket, a koszorúkat, már előző nap megfonják. Igyekeznek évről évre egy-két új mintával gazdagítani a motívumokat.

Hetven-nyolcvan éves asszonyok is még díszítik az oltárakat és rakják a szirmokat, de az utóbbi években bevonják a fiatalságot is soraikba, így a Mindszenty Katolikus Általános Iskola, a Mária

lányok, a templom énekkara, a kolpingosok, és más budaörsi családok és közösségek is átvették nagyanyáiktól, dédanyáiktól ezt a szép örökséget. Két kezük munkáját, szívük minden szeretetét beleszővik abba a műbe – dacolva sokszor az időjárás viszontagságaival is –, amely aztán az „Égből Alászállott Élő Kenyér” méltó útvonala lesz a 9 órakor kezdődő ünnepi szentmise utáni körmenetnek. A kitelepített németek egyre gyakrabban hazajárnak és lelkesen éneklük az ilyenkor újra és újra felcsendülő régi, sváb dallamokat.

RÓZSÁSÉNE KUBÁNYI ANDREA

„az isteni szolgálatra bármilyen idő alkalmas, és mindaz, amit a haza érdekében tesz az ember, nem egyéb, mint Isten szolgálata.”

Idézet Máttyás királytól

Beszélgetőpartnerem dr. Hargitay András világ- és Európa-bajnok, olimpiai bronzérmes úszó, állatorvos, aki a Szent Korona Tan képviselőjeként a magyarság sorskérdéseivel foglalkozik. Bevezetőként arra kérem, hogy elevenítse fel ifjúkorát a magazin olvasói számára. Korán kezdett el úszni?

Abban az időben korán, kilenc éves koromban, amely ma már nem számít olyan korainak.

Otthoni indíttatásra, vagy mert szeretett úszni.

Nem szerettem úszni, igazából lovagolni meg kerékpározni szerettem volna. Egy tehetségkutató alkalmával megkérdezték az iskolában, hogy ki szeretne a Központi Sportiskola vízilabda szakosztályába jelentkezni. És én a legnagyobb csodálkozásomra föltettem a kezem, holott se úszni nem tudtam, se a labdához nem érttem. Ennek ellenére felvételt nyertem a szakosztályba, és Rögtön Széchy Tamáshoz kerültem, ez 1965-ben volt. 1969-ben léptem ki a nemzetközi porondra, Bécsben az Ifjúsági Európa Bajnokságon nyertem két aranyérmem. Ez azért volt akkor nagyon jelentős, mert még csak 13 éves voltam, és a nálam két évvel idősebbek

közt nyertem. Ez volt az első olyan eredmény, amikor felálltam a dobogó tetejére, és eljátszották a Himnuszt. Ezért később úgy gondoltam, hogy nem volt véletlen, hogy az úszás felé vezetelték.

Összesen hány éremnek a tulajdonosa?

Húúú, azt nem tudom megmondani, nagyon soknak. A fontosabb eredményeim: háromszor voltam Európa-bajnok, háromszor világbajnok, olimpiai bronzérmes, 36-szoros magyar bajnok. Tartottam világrekordot, Európa-rekordot. Ami nagyon széppé tette a sportpályafutásomat, hogy 1982-ben, amikor abbahagytam az úszást, akkor egy rövid elnökségi tapasztalat után,

A Szent

1984-ben elvállaltam a Magyar Úszósövetségben a szövetségi kapitányságot, amely 1988-ig tartott. A szülői olimpián több magyar ARANY-érem született, Egerszegi Krisztina, Darnyi Tamás, Szabó József ré-

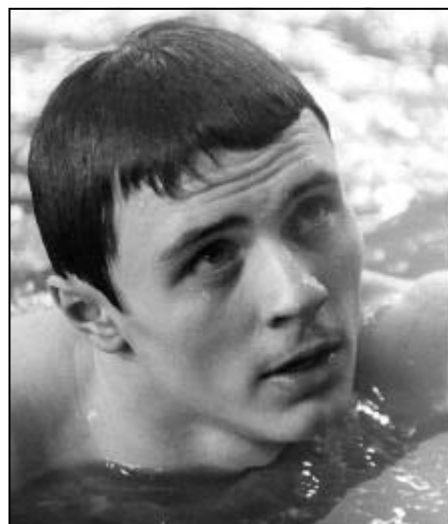
vén. Nagyon örülök, hogy ennek a munkának is részese lehettem. 1989-ben már végleg abbahagytam az úszással való foglalkozást, mert megváltozott az egész sport irányítása, nem olyan volt már, mint azt régen megálmodtam, csak az adminisztratív feladatok maradtak, ezért lassan kiszálltam belőle.

Nem sajnálta, hogy végleg kimaradt az úszósport vezetéséből?

Nem erre volt nekem elhivatottságom. Szeretek a gyerekekkel foglalkozni mind a mai napig, de más fele vitt az utam. Az életem az állatorvoslason keresztül jutott ideig. 1976-ban kezdtem el az Állatorvostudományi Egyetemet, mindig kisállatokkal szerettem volna foglalkozni. Ez megadatott nekem, és én ennek nagyon örülök. 1982-től, az első munkahelyem óta itt vagyok a Lehel úti Állatkórházban.

A mai élsportban – azt gondolom – nehezebb helyt állni, mint az Ön idejében. Keményebbek a feltételek.

A feltételek mindig kemények, és egy adott világot tükröznek vissza. A mi eredményeinket az elődökhöz képest nehezebb volt elérni. A mai fiataloknak persze megint nehezebb hozzánk képest, de jobbak is az eredményeik, mert ma már korszerűbbek az edzéstervek. Egy adott sporteredményt mindig az adott korban kell vizsgálni. Az 1960-as években el sem tudták volna képzelni a mai eredményeket. A sport is attól

Korona jogrendje mind a mai napig él

fejlődik, hogy a világ fejlődik. A sport egy rendkívül jó visszajelző is, mert nagyon gyorsan lezajlónak azok a folyamatok, amelyek az életben hosszabb módon. Ha a nevelésben jól alkalmazzák a sportot, ha megtanítyják, hogy az ember az ellenfelét ne ellenfélem segít ahhoz hozzá, hogy én jobb legyek. Tehát engem tesz jobbá.

Én azt gondolom, hogy a teljesítőképeségnek is van határa.

Persze, csak hol van, az a kérdés. Húsz évvel ezelőtt is ezt mondták, és ma már megvalósultak azok a dolgok, amikről én gyerekkoromban még csak álmodtam. Az emberi teljesítőképeségnek nincsenek határai. Az emberi gondolatoknak vannak határai, vagy legalábbis próbálnak határt szabni.

Én pont fordítva gondolom, szerintem a gondolatoknak nincsenek határai.

De a gondolatokat meg is kell valósítani. Az emberiség előtt határtalan lehetőségek állnak, és valószínűleg azért nem tudja teljes egészében kihasználni, mert visszaélne vele, mint ahogy a jelenben is ezt teszi egy csomó eszközzel. Minden eszköz, amely a birtokunkban van, lehet jó és rossz is, attól függően, hogy mire használjuk. A televízió, a számítógép, az autó vagy a fegyver sem egy rossz eszköz, ha jóra használjuk. Vannak, akik állandóan csak a rosszat látják, és nem azokat a magasztos dolgokat, amelyeket az ember főnről kapott. A bajt én abban látom, hogy az ember különböző okoknál fogva elfordult a Teremtőjétől.

Amikor aktív úszó volt, érezte a lelkében, hogy az Isten segítő kegyelme által érte el az eredményt?

Igen. Gyerekkoromban nyilván a véletlennek tulajdonítottam, de amikor elkezdtem gondolkodni, láttam, hogy az Isten megadott nekem minden lehetőséget, hogy a képességet, amit Tőle kaptam, kibontakoztassam. Éreztem a vezetettséget, nekem csak Őrá kellett hagyatkoznom.

Sokkal szebb lenne ez a világ, ha minél többen felismernék Isten akaratát az életükben.

Ez a világ hozzá is segíti az embereket, hogy elforduljanak az Istentől, de nem volt ez másképp Jézus korában sem. Annak idején is feltek a kérdést, hogy kit választotok. És akkor sem az Istent választották, akkor sem volt bennük hit.

A hitben való fejlődése párosult a vallás gyakorlásával is?

Én katolikus hitben nevelkedtem, a liturgiát latinul is ismertem. Amikor még kisgyerek voltam, édesanyám templomi kórusban énekelt, édesapám meg orgonázott. Én már az ő játékát nem hallhattam, mert a születésemkor lebéult, és hat év szenvedés után meghalt. Hívó gondolkodásra neveltek, de gyermekként úgy tekintetem a vallásra, hogy ez csak egy hittan, ezért kell elhinni. Nem azt tanították, hogy a Jézus korabeli történések valódi tényeken alapszanak. Amikor először találkoztam azzal a ténnyel, hogy ez nem hittan, hanem maga a valóság, érdekes mód pont szövetségi kapitány voltam. Izraelből, az edzőtáborból jöttek haza az úszók, és a jelentésükben leírták, hogy szabadnapjukon elmentek megnézni a betlehemi sírt, elmondták, hogy látták a stációkat. Ezen elgondolkodtam. Az első igazi megtérésemet Zefirelli a Názáreti Jézus című filmje is segítette, amelyben a Biblia szereplői, Szűz Mária, Jézus, Keresztelő Szent János, az apostolok létezése már nem hit kérdése, hanem tagadhatatlan tény, történelmi tény volt. A hit kérdése az, hogy elfogadom-e Jézust Messiásnak, az Isten Fiának vagy sem. Az, hogy élt vagy nem, az nem hit, az történelmi kérdés. De erről nincs mindenki meggyőződve, tehát én úgy látom, hogy valamit alapjaiban nem jól oktattak akkor. Az egészet úgy tálalták, mint egy mesét.

A hitet nem lehet oktatni, azt ajándékba kapjuk. Mondhatjuk azt, hogy Ön felnőtt fejfel tért meg?

Nem, mert bennem mindig megvolt a hit, és egyre erősödött. Én saját magam által erősödtem meg, és azért érzem szilárdnak a hitemet, mert olyan dolgokon mentem keresztül, amik megerősítettek a hitemben.

Őn olyan próbatételeket és jeleket kapott az Istentől, amelyek segítették a hitében?

Igen, és felvetődtek bennem olyan kérdések is, hogy miért csak az Isten házában gyakorolhatom a hitemet? Hiszen nem szükséges kimenem a temetőbe ahhoz, hogy az elhunytat felidézzem magamban. Ha Isten mindenütt jelen van, akkor bennem is jelen van, és bármikor, bárhol gyakorolhatom a hitemet. A Korona szerzetésében elhangzik egy üzenet, amely szerint Mátyás király azt mondta, „az isteni szolgálatra bármilyen idő alkalmas, és mindaz, amit a haza érdekében tesz az ember, nem egyéb, mint Isten szolgálata.” Ez az én imádságom, ebben benne

van az egész élet. Mindent, amit teszünk, lehet nagyon magas szinten és nagyon alacsony szinten is végezni. Amikor két ember szereti egymást, kapcsolatuk beteljesülése a szerelem, amely az ötödik elem, és ennek leggyönyörűbb része az, amikor születik egy új élet. Mindezt lehet a legmagasztosabb szinten is csinálni, és lehet a legmocskosabban is.

Abban azért egyetértünk, hogy a szentségek kegyelem közvetítő erejére szükségünk van, amelyet az Isten szolgáljától a templomban kapunk meg.

Természetesen, én ezzel csak azt akartam kifejezni, hogy az ember egész életét kitöltheti egy ima, attól függően, hogy mindent, amit tesz, milyen szinten éli meg. Amikor ezt a legjobb tudással élem meg, akkor nagyon is fontos, hogy milyen nyelven beszélek, milyen szavakat használok, meg hogy mire gondolok.

Május 7-én avatták Budakeszin V. Majzik Mária Himnusz szobrát. Tudomásom szerint Ön a PSZÜART, a Lélek Művészete Alapítvány elnöke, és ebben a tisztségében sokat tett a szobor anyagi alapjainak megerősítéséért.

Az egész azzal kezdődött, hogy dr. Farkas Attila atya, érseki tanácsos, művészettörténész, megkérdezte V. Majzik Máriától, akivel már hosszabb ideje együtt dolgozott, hogy miért nem foglalkozik a Himnusszal. Máriának már több jelentős egyházi témájú alkotása van. Elnémetek a munkálatok, és engem kértek fel az alapítvány elnökének, amelyet én nagyon nagy megtiszteltetésnek éreztem. Mégpedig azért, mert nekem többször volt alkalmam a Himnusszal kapcsolatban átézni annak a felelősségét, amit a Himnusz jelent. Sokszor álltam a dobogó

legtetején, miközben játszották a Himnuszt. Ez egy csodaszép emlék, az érzés megmaradt, de már csak emlék. Ez a szobor viszont száz év múlva is állni fog. Számomra csodálatos érzés, hogy ebben részt vehettem. A Himnusz szobor már szellemiségéből is adódóan az egész magyar népé. Nem akar semmilyen párthoz kötődni, ezért közadakozásból jött létre. Az induláskor az volt az elgondolásom, hogy valamilyen módon jelenjen meg a Himnuszban a gabona, a kenyér, amely Krisztus testét, és a bor, amely Krisztus vérének jelképezi. Ezért felkerestem a gabonával foglalkozó vállalkozókat, és beszéltem borászokkal, hogy a bevételük egy bizonyos részét fordítsák erre a célra. Sőt volt még egy harmadik elképzelésem is az adakozást illetően, mégpedig a különböző egyházak. Szerettem volna elérni, hogy a felekezetek a templomi perseleyezésből valamennyit ajánljanak fel erre a nemes célra. Tehát az első forrás lett volna a gabona, a második a bor és a harmadik a vallás. És a negyedik láb lett volna a közadakozás.

Ez megvalósult ilyen formában?

Nem. Ezek az elképzeléseim, sajnos, nem váltak valóra.

De mégis összejött a szükséges pénz.

Igen, csak nem ebből jött össze. Hiába kerestük meg azokat a prominens személyeket, akik ebben érdekeltek lettek volna, azt kell hogy mondjam, nem álltak az ügy mellé. Én azért csalódtam ebben, mert azt gondoltam, hogy a magyar Himnusz az minden magyar ember számára a Himnuszt jelenti, amelyhez minden ideológiától mentesen oda lehet állni. És úgy tűnt, hogy nem. Végül is adakozásból jött össze.

Mi lehetett ennek az oka?

Csak sejtéseim vannak, hogy mi lehetett ennek az oka, többek közt az, hogy elkezdtek híresztelni, hogy ez egy jobboldali megmozdulás. Ezt nagy ostobaságnak tartom, mert ehhez a felkéréshez bárki csatlakozhatott. Azokról a magánemberekről, akik befizettek, nem tudjuk a pártállásukat. A nevek és az összegek megvannak, ezeket tisztelettel megköszönjük és megőrizzük, de amikor cégszerűen kellett mellékné állni, akkor kétségtelen, hogy érezhető volt a baloldal tartózkodása.

Ez miből derült ki?

Minden nagyobb napilapnak elküldtem a felhívás szövegét azzal a kéréssel, hogy behúzással tegyék közzé. A Népszabadságtól például úgy jött vissza a levél, hogy nem segítünk. A többi is hasonló választ kaptam. A Magyar Nemzet, a Demokrata, és a Nemzeti Sport állt az ügy mellé. Sok támadás is érte a kezdeményezést, amely érdekes módon mindig a baloldal felől jött. Ez a hozzáállás azért is furcsa számomra, mert a hetvenes-nyolcvanas években, amikor a dobogók tetején álltam, és még szó sem volt többpártrendszerrel, sőt a címerben is a vöröscsillag szerepelt, akkor azok a pártfunk-

cionáriusok is könnyeztek a Himnusz alatt, akiknek egyértelmű volt a hovatarthatóságuk. Magyarok voltunk mindannyian, és csak ez számított.

Manapság mintha félnének a magyarságtudattól, vagy pejoratív értelemben azt mondják, magyaroknak, pedig ennek a szónak az összetartás erejével kelene hatnia.

Mi csak itthon vagyunk magyarok, és nem nézik jó szemmel, ha a nemzetiségünket hangoztatjuk. De a többi nemzet is el van nyomva a saját hazájában, ez az egyik nagy tragédiája az Európai Uniónak. Egész Európában a nemzethalál közeleg. Az EU most azt várta volna tőlünk, hogy egy olyan alkotmánnyal lépünk be, amit a többiek is használni tudnak a nemzetiségekre vonatkozólag.

A különböző nemzeteket nem lehet összemosni.

Pontosan ezért kell egy olyan alkotmány, hogy mindenki megtarthassa a maga nemzetiségét. Ha végignézzük Európa történelmét, akkor láthatjuk, hogy a keresztény szellemiséget mindig a magyarság védte meg. Legyen az a tártól, töröktől, némettől vagy a szovjettől való védelem. Nekünk, akik Európa közepén vagyunk, feladatunk van, amelyet meg kell oldanunk, mert ha nem tesszük, akkor elkezdődik a nemzethalál. Amikor Franciaországban fellépnek a gyújtogató és fosztogató színes bőrűek ellen, akkor azt mondják, hogy az rasszizmus. Korunk betegsége, hogy nem engedik a védekezést, pedig egy családnak, egy nemzetnek, egy országnak az lenne az érdeke, hogy megvédje magát.

Hallhatnánk pár szót az Ember Fia Alapítványról is?

Az Ember Fia Közhasznú Alapítvány célja a teremtői rendhez igazodó eszmeiség helyreállítása. A Szent Korona ennek az eszmeiségnek a tökéletes hordozója. A korona szertartásokban ezt elevenítjük meg, a hozzá kapcsolódó fogadalmotétel szövege önmagáért beszél:

„Teremtő Atyám! Szent Fiad, Jézus Krisztus tanítását követve, Boldogasszonyunk iránti szeretettől áthatva kinyilvánítom irántad való hűségemet.

Én, dicső őseink iránti tiszteletből és utódainkért érzett felelősségtől vezérelve szabad akaratomból fogadom, hogy hazám jogrendjét figyelembe véve életemet a Szent Korona által sugallt Isteni törvényekhez igazítom.

Fogadom, hogy Jézus Urunk Új Szövetsége szerint embertársaimra testvérként tekintek a szeretet törvényének betartásával.

Fogadom, hogy családom, nemzetem és az emberiség felemelkedésén munkálkodom.

Tiszteletben tartom az élet szentségét, földi élő környezetünket segítők megőrizni utódaink számára.

Őseink reánk bízott hagyatékát, nemzetünk gazdag élő műveltségét igyekszem megőrizni és gyermekeinknek átadni.

Törekszem rá, hogy tetteimben az égi törvények vezéreljenek, a keresztényi tudat vállalásával.

Miképpen ezen fogadalmam szerint élek, Isten engem úgy segítse.

Ha jobban ismernék a Szent Korona tanait, akkor azt gondolom, emberségünkben és erkölcsiségünkben is jobbakké lennénk.

Abban is, de sajnos nagyon sokan azt sem tudják, hogy milyen a Korona és azzal sincsenek tisztában, hogy mi az a Szent Korona tan, jogrend, és hogy milyen államformában élnek. Bármi furcsa, de mi még mindig a királyságban élünk.

Ezt mire alapozza?

Törvénysértés jogot nem alapít. 1919-ben, a tanácsköztársaság idején, amely a proletárdiktatúra sajátos államformája volt, egy illegitim társaság mondta ki a népköztársaságot. Ez egy jogsértő dolog volt. Magyarországon olyan alkotmány van, amelyet idegen megszállók kényszerítettek ránk, és amely már nem létezik. Ezeket nem én, hanem jogászok mondják.

De ezt ki ismeri el?

Az más kérdés, hogy ki ismeri el. A Szent Korona jogrendje mind a mai napig él, csak nem ismerik el. Trianont sem ülhették meg azok, akik ebben döntöttek, de a világ akkor ezt elfogadta. Olyan mértékben tájékozatlanok vagyunk a saját múltunkról, a jelenünkről, sőt a jövőnkéről is, hogy ezeket az alapkérdéseket sem tudjuk. Ha az Antall-kormány idején visszatértünk volna a Szent Korona jogrendjéhez, akkor mindaz, ami most az embereket sújtja, megoldódna. A magyar államadósságért, amelyet a szovjet megszállás alatt kényszerítettek ránk, mi nem vagyunk felelősek. Számos ország visszamondta az államadósságot a megszállásra hivatkozva, ezt tették a spanyolok is, és onnantól megszűnt az államadósságuk. Antall Józsefnek is ezt kellett volna tennie. Még területeket is vissza akartak adni, amelyre nemet mondtak anélkül, hogy bárkit is megkérdeztek volna. Tehát az Ember Fia Közhasznú Alapítvány azért jött létre, hogy a Szent Korona jogrendjét hirdesse, mert csak ez tudná az országot a jelenlegi helyzetéből kiségiteni. Mi azt szeretnénk ezzel elősegíteni, hogy akik ezt a tant magukénak vallják, visszatérjenek a Teremtőhöz, mert csak így tudjuk megőrizni az egységünket, a családjainkat és az országunkat.

KURUCZLEKY ILONA

Beszélgetés Dr. Szabó Tamással a Cursillóról

Mikor és milyen céllal jött létre ez a tanfolyam?

A cursillo magyarul a kereszténységről szóló rövid tanfolyamot jelent. A cursilló spanyol nyelvterületen keletkezett a 40-es évek végén, amikor tanfolyamokat szerveztek zarándokok felkészítésére a Szent Jakab útra. A cursilló azóta elterjedt az egész világon és az Egyház egyik legeredményesebb újraevangelizációs és missziós mozgalmává lett.

Kik voltak az elindítói?

Magyarországra a verbita szerzetesek hozták magukkal: Az első magyar nyelvű cursillót Kőszegen tartották magyar anyanyelvű kanadai cursillisták 1990-ben. A cursillót világiak szervezik és tartják, papok mint lelki vezetők részvétele mellett. A cursilló a világiak mozgalma, a megkereszteltek evangelizációs küldetéséhez adja meg az elkötelezettséget, tudást, bátorságot.

Kiknek hozták létre, papoknak és civileknek egyaránt?

A cursilló az Egyház mozgalma. A cursilló mondanója a tapasztalatok szerint a résztvevők felekezetétől, korától, képzettségétől és társadalmi helyzetétől függetlenül érvényes és lelkesedést vált ki. Az egyháztól távol levők és a papok is nagy élményként élik meg a cursillót.

Milyen témákat dolgoznak fel a hallgatók?

A cursilló nem a tudás megszerzése, hanem találkozás Istennel, elsősorban mély lelki élmény. Mivel élmény, a cursillót nem lehet könyvekből megtanulni, vagy megmagyarázni. Hogy mi a cursilló, azt csak az érti, aki átélte.

A cursilló nem csak a vallásos embereknek való. A cursilló elsősorban erőteljes megrázkódtatás és megrendülés

a résztvevőknek, amely széttöri a szívet burkoló páncélt. Az ember ráeszmél létének óriási értékére: hogy tudniillik Istennek gyermeke. Szeme előtt új világ nyílik meg. A cursilló nem más, mint egy személyes vallásos élmény. A cursilló egyúttal közösségszervező és közösség összetartó erő. A cursilló aktivizálja az embereket, és tettekre sarkallja őket, hogy saját magukat és környezetüket is jobba tegyék. Három és fél nap alatt – ennyi ideig tart a tanfolyam – olyan élményt nyújt, amire a legtöbben egy életen át emlékeznek.

Hogyan lehet részt venni a tanfolyamon?

A cursilló azokat hívja, akik hatással vannak környezetükre. A cursilló Magyarország jobbá tételének mozgalma, hogy újra keresztény legyen. A cselekvéshez ad hitet, elkötelezettséget, eszközt, módszert és közösséget. Tihanyban, a benedécs apátságban tartott cursillókra jelentkezni lehet a Veszprémi Főegyházmegye cursillós titkárságán a 88/430419 számon.

KURUCZLEKY ILONA

Sólyom László képes beszámolója

„Karizmák ünnepe” Máriaremetén Pünkösdhétfőn

Erdő Péter bíboros érsek bejelenti, hogy a „Városmisszió és Nemzetközi Kongresszus az Új Evangelizációért” programsorozat budapesti eseményeire 2007. szeptember 16. és 22. között kerül sor.

Gyergyószárhegy
1936. július. 4. –
Budapest 2006. június 9.

Bartis Ferenc költő Erdély szülőtte. Aggódó magyarságszeretete miatt ötször tartóztatták le a kommunista diktatúrában Romániában. Tizenhárom évesen, még gyermekkorában először! Halálra, majd évtizedekig tartó börtönbüntetésre ítélték. Legszébb ifjú éveit nehéz börtönökben töltötte, összesen tíz évet ült. Szabadulása után kényszerlakhely, kényszer-

munka várt rá, majd 1984-ben Magyarországra menekült szeretett feleségével és egyetlen fiával. A börtönben megtapasztalt élményeiről minden könyvében ír, akárcsak nemzetföltéséről és az ehhez kapcsolódó napi politikáról... – Kiszabadulásom után tapasztalnom kellett, hogy a cellámból egy országnyi szabadtéri börtönbe léptem. Sok idő múltán, vilájjárásum közepette döbbsentem rá, a földkerekség minden zugában, kisebb-nagyobb eltérésekkel bár, de az ember nem szabad! – vallja Bartis Ferenc költő a Fekete tűzijáték című kötetének kapcsán lapunknak.

Meglepetésnek szánta a Fekete tűzijáték című legújabb kötetét?

Értem a kérdést. Igen, annak szántam. Élet-összegzésnek. Búcsúzkodásnak. De lényegében nem az élet-halálharc fölösleges taglalásáról sajognak a két hosszabb költeményemben a szavak, hanem annál többről: ugyanaz a törvény érvényesül és működte a világot a kőben, növényben, az állatokban, az emberekben, a naprendszerben és a sokszáz milliárd csillagrendszerekben. Tehát létezik egy mindenható erő! S ennek az erőnek is megvan a maga törvénye, amely szerint törvénykezik a világmindenségben. Ezt a kérdést azért nehéz megérteni, mert az ember eleve képtelen idő és tér nélkül gondolkodni, mindent behatárol. Ez a gondolkodási tehetetlenség még a Bibliára is rányomta a bélyegét, hiszen a világnak nem volt kezdete és nem lesz vége. Soha. Hangsúlyozom: megrögzött hívő ember vagyok, de Istent nem ruházom fel semmilyen emberi tulajdonsággal. Isten több annál, mintsem a legragyogóbb emberi tulajdonságokat rákényszeríthetnénk. Ugyanakkor „élő”, „gondolkodó”, „cselekvő erő”, aki mindig, mindennél mindenkin és mindenben jelen van, nélküle nem történik, mert eleve nem történhet semmi...

Szenvedélyes. Érződik minden sorából. Titok, hogy miként ír?

Rendkívüli állapotban írok. Sokszor magam sem tudom, miként. Ihletnek szokták nevezni. Belőlem feltörnek a szavak. Utólag soha nem javítgatok rajtuk. Úgy hagyom őket, ahogy megszülettek. Belső feszültség fog el, s olyankor kerülöm az embereket, vagy elküldöm a vendégeimet. Persze, ez sokszor félreértésekre ingerli a jóhiszemű „áldozataimat”. Nem a jelenlétükkel van bajom, hanem azzal, ha hozzám beszélnek. Például nagyon szerettem nem csak inni, de írni is egy-egy kocsmaasztal mellett, vagy a templomban, vonaton, repülőn, esetleg a hajó fedélzetén. El tudok vonatkoztatni a jelenlévőktől, csak ne zavarjanak. A kívülálló nyilván nem sejtik, mikor írok, mert nem használok sem papírt, sem ceruzát. „Fejben” írok mindent, majd pedig papírra vetem, akárcsak a börtönben. Ott szoktam meg.

In memoriam Bartis Ferenc – Idén lett volna 70 esztendő – Fekete tűzijáték

Beszélgetés Bartis Ferenc erdélyi költő-íróval, az Összmagyar Testület elnökével

A börtön öröklémény, minden könyvében visszajár, akárcsak nemzetföltése és az ehhez kapcsolódó napi politika...

A börtön, hát igen... Nemcsak arról van szó, hogy Romániában ötször tartóztattak le és az ifjúságomat börtönökben kinszenvedtem át, hanem valami másegyéből: kiszabadulásom után tapasztalnom kellett, hogy a cellámból egy országnyi szabadtéri börtönbe léptem. Sok idő múltán, vilájjárásum közepette döbbsentem rá, a földkerekség minden zugában, kisebb-nagyobb eltérésekkel bár, de az ember nem szabad! Sőt: „rabszolga”! Más a valós tényleges szabadság és megint más a látszat-, a propagandisztikus szabadság-mímélés, függetlenül egy adott ország társadalmi berendezkedésétől és államformájától. Minden egyén legalább hetvenszeresen kiszolgáltattott, még az úgynevezett demokráciákban is. De a szó klasszikus értelmezésében egyáltalán nem beszélhetünk semmilyen demokráciáról. Ami például manapság Magyarországon van, annak semmi köze a demokráciához. A világot érdekesövetségek, nemzetközi bűnbundák, az emberi kultúrát és civilizációt megsemmisíteni törekvő pojják uralják. Ez az álszabadság megtevesztő, mert a foglárak nem kulccsal, hanem fegyverrel, pénzzel, zsarolással, ideológiai szekta-jelszavakkal zárják a cellaajtókat... A nemzetföltésem törvényszerű. Budapest bel- és külpolitikája évszázadok óta – hosszú távlatokban gondolkodva és mérve a következményeket – nemzetellenes. Ma is az. Nem létezik egy, az összmagyarság érdekeit és létjogosultságát szolgáló politikai-gazdasági-kulturális stratégia! Ehelyett van kapkodás, s legutóbb pedig balkániasodás. Üres szónoki járatok, zsúfolásig pelyvával s csiriz helyett importált kigyóméreggel. Többször leírtam, hangoztattam: nem a sztálini szovjet alkotmány magyarosított változatának módosítására van szükség, hanem immár az agyonmlegetett magyar alkotmányosság jogi visszaállítására.

Mi a véleménye a parlamentáris demokráciáról?

Magyarországon még mindig nincs kétházás parlament, ezért dözsölhet a parlamentáris diktatúra. Nevetséges, több a törvénymódosítás, mint a törvény! Elburjázott a szellemi-ügyviteli korrupció. S ez veszedelmesebb és veszélyesebb az anyagi korrupciónál. Kitermelődött egy élősöködő bürokrata réteg. Az ország törvényhozásából, a törvények végrehajtásából és a törvényvégrehajtás ellenőrzéséből, s egyáltalán a szellemi-gazdasági-tudományos-művészeti stb. irányításból kizárták a tapasztalt komoly szakembereket! Egyébként, mindez jellemző volt a szocialista lágér valamennyi országára, beleértve magát a volt Szovjetuniót is. A közéletből eleve kirekesztették a hajdani ellenállókat, a diktatúrák élő áldozatait, a szabadság partizánjait.

S tegyük hozzá, azok unokáit is próbálják kirekeszteni. Miként történhetett mindez? Hogyan volt lehetséges ez a „felemás” megoldás?

A nagyhatalmak jó előre megegyeztek a világ újrafelosztásában, a többi, ami utána következett semmivel sem

volt magasabb egy cirkuszi mutatványnál. Következett a cégek átfestése. Holmi látványos kódosítás kíséréteben. A lényeg: a hajdani állami kapitalizmust magánkapitalizmussá „varázsolták” át, a legkegyetlenebb és embertelenebb nemzetközi pénzintézetek és világtőke parancsolatára. Annakidején felhívtam a közvélemény figyelmét a „Hány óra van magyarok?” című könyvemben, hogy felbomlik a Szovjetunió, Jugoszlávia és Csehszlovákia, s elindul a politikai-gazdasági lavina. Egyszerűen egy új rabszolgarendszer világméretű meghonosításáról, működtetéséről az előfeltételei biztosításáról volt és van szó. Az ország vagyona az állam tulajdonából átlapokodott a régi-új diktatúra-cselédek zsebébe. És bekövetkezett a nagy „demokrácia”. A szabadság helyett kitermelődött a szabadság, a rend helyett az anarchia, és törvényerőre emelkedett a hazudozás szokásjoga. A mai viszonyok között az Anyország (Csonka-Magyarország) elvesztette „anya”-jellegét, Budapest pedig már nem az összmagyarság fővárosa, hanem egy nemzetközi centrum, ahol a nemzetközi bűnszövetségek jobban kiismerik magukat, mint maga a magyar kormányzat.

Elkeserítő megállapítások. A versei mégis életigenlők, biztatók, bizakodók...

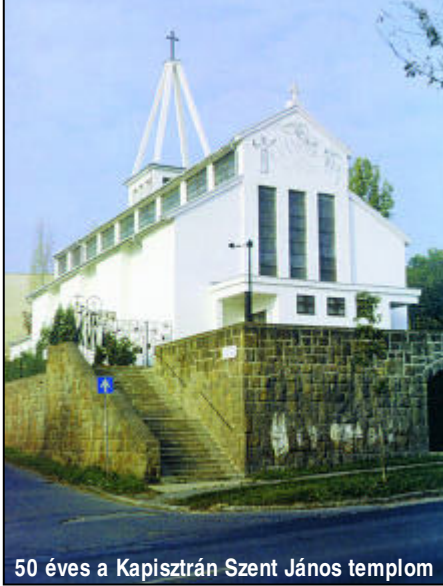
Hiszek a nemzetemben és jövőjében. De ehhez ezt a kijátszott, megalázott, félrevezetett népet fel kell rázni, utat kell neki mutatni, eszményt kell számára felmutatni, mint egy oltáriszentséget. Ennek a nemzetnek óriási erőforrásai vannak! Hála a fennvalónak, ettől soha nem sikerült megfosztani.

Az Ön verses köteté több ezer példányban jelent meg, s íme, kevésnek bizonyult akkor, amikor mások kötetéi alig párszáz példányban látnak napvilágot.

Az ember megírja fohászait, imáját, szitkait, átkait, könyörgéseit, várárszigeit versben, a versek pedig elindulnak a maguk útján, szinte függetlenül alkotójuktól. Ott van például az „És mégis élünk” 56-os versem. Egyik kedves barátomnak számolta össze, a múlt ősziig több, mint kilencszáz újságban, folyóiratban, alkalmi kiadványokban, antológiákban jelent meg, ugyanakkor Lukács Katalin, Illés Lajos, Sárossy Endre, Birtalan József, Fülöp Attila és mások megzenésítették verseimet. A CD-k és kazetták először Amerikában kerültek forgalomba, így érthető, hogy elterjedt az egész világon. De jóleső érzés az is, ősszel meghívtak Dunajvárosba egy szavalóverseny zsűri elnökének. Meglepetésemre az okleveleken verseimet idézték gyönyörű nyomtatásban. Hasonlóképp felemelő érzés volt a sátoraljaúj helyi találkozóm a Magyar Kálvárián, vagy előzőleg Oroszlányban, Szolnokon és Ausztriában, valamint Németország több városában. De megemlékhetem, többen a költészetből írták államvizsgai dolgozatukat, persze jócskán kiterve annak eszmei-politikai jellegére is. Vallom tehát: nem igaz az a közhitel, mely szerint a költészet ideje már lejárt, nincs népszerűsége. Sőt, a reneszánszát éli! (A beszélgetés 2004. december 22-én Budapesten készült.)

FRIGYESY ÁGNES

Kapisztrán Szent János-templom

50 éves a Kapisztrán Szent János templom

Kapisztrán Szent János 1386. június 24-én Dél-Itáliában, Capestrano városában született, és meghalt az újlaki kolostorban 1456. október 23-án. Ez évben megemlékezünk a 620 éve született és 550 éve meghalt szerzetesről. Szónoki körútjain hatal-

nap alatt megvalósítani. Falai téglából, tetőszerkezete vasbetonból készült. Ablakai nincsenek, a megvilágítást a vízszintes mennyezeten levő – Kontuly Béláné Fuchs Hajnalka által tervezett, Szűz Mária hét örömét bemutató – színes üveglakokon keresztül kapja. Az oldalvilágítást irányított lámpák adják. Megközelítőleg 3000 hívő részvételével 1949. július 10-én szentelték fel a templomot. Akkor csak a csupasz falak álltak. A diktatúra éveiben, a körülményekhez képest, a külső és belső építkezés tovább folytatódott. A mellette elke-

zett rendház építését 1950-ben leállították, a hatalom visszaszabottatta.

Mára a Kapisztrán Szent János templom valóságos múzeum, amelyben a XX. század jeles művészeinek alkotásai láthatók. Grácián atya 1950-ben pályázatot hirdetett, melynek elbírálása után hét festő- és hat szobrászművész jelöltek ki az egyterű olasz bazilikákra emlékeztető templom díszítésére. A nagyméretű freskók és művészi szobrok alkotói a „Római Iskola” mesterei voltak. A szentély hátsó falán látható Kontuly Béla alkotása Kapisztrán Szent Jánosról, látomása közben a nándorféhegyi győzelemről. Valóban, a világra szóló diadal, Hunyadi János mellett, a ferences barátoknak is köszönhető volt. A Szent életének egyes jeleneit a kórus mellvédjén láthatjuk Jeges Ernő alkotásában. A hat nagyméretű freskó alkotói: Heinz Henrik, Istókovits Kálmán, Jeges Ernő, Molnár-C. Pál, Pleidell

Pleidell János: Szent Margit, Szent Kinga és Boldog Jolán

Templombelső

mas tömegek hallgatták, beszédei igaz voltát bizonyítva, számtalan gyógyulás következett. A nándorféhegyi ütközet alatt két kezét az ég felé emelve imádkozott a magyarok győzelméért.

A főváros második kerületében, a Rózsadombon épült fel és kiállta az egyházüldöztetést a Kapisztrán Szt. Jánosról elnevezett templom. Közélemben évszázadokkal korábban feszület, majd fakápolna és 1690 óta a Szent Sír kápolna állott, melyhez 14 stációs keresztút vitt fel a Margit körúti ferences templomból. 1900-ban a stációk áldozatul estek a Zárda utca kialakításánál. A dombtetőn álló, távolról is látható szép kis kápolna a második világháborúban megsérült, kijavítására nem került sor, 1951 őszén lebontották.

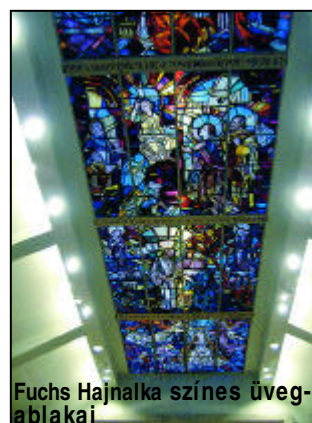
A háború után eleinte egy tornateremben tartották a környék híveinek a misét, de miután ezt a helyszínt betiltották, elindult a templomépítés gondolata. A Tövis utca-Törökveszi úti saroktelek Herczeg Ferenc író tulajdona volt, aki magánszemélynek nem, de az Egyháznak szívesen eladta birtokát, és 1948 őszén megindulhatott az építkezés. Say-Halász Antal építészmérnök terveit sikerült nagyon gyorsan, nyolc hó-

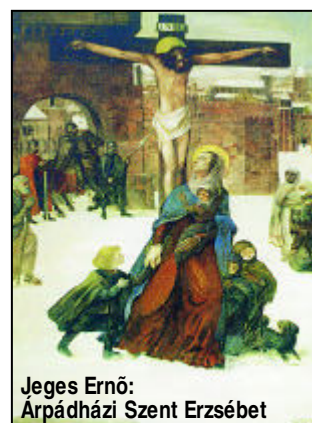
Kontuly Béla: Kapisztrán Szent János

Heinz Henrik: Szent Antal

Fuchs Hajnalka színes üveglakjai

Jeges Ernő: Árpádházi Szent Erzsébet

János és Szilágyi János festőművészek. A szobrokat: Búza Barna, Farkas Sándor, Győry Dezső, Jálcis Ernő, Kákonyi István és Metky Ödön szobrászművészek készítették. A templom külső homlokzatán Szentkirályi István és Palásthy Lajos kivitelezésében elkészült a nándorféhegyi déli harangszót idéző kovacsoltvas kép.

Lépésről lépésre megépült a három méter magas – pilisborosjenői kőből készült – támfal, bevezették az elektromos fűtést, ezt követte a bejárati előtér megépítése, majd kialakították az új liturgikus teret a szentélyben. A templomot szép virágoskert veszi körül. P. Dr. Frajka Félix atya igazgatósága alatt felépült a rendház. 1994 óta ismét világítható a templom esücsán elhelyezett kereszt. Ugyanebben az évben, Gombos Lajos harangöntő mester öbottyáni műhelyében, három harangot öntetett Félix atya. Az új orgona 1998-ban szólalt meg. A templom szépítése tovább folytatódott, tatarozásra és restaurálásra is sor került. Kapisztráni Szent Jánosra emlékezve és a műalkotásokban gyönyörködve maradandó élményt ad a templom meglátogatása.

NÉMETH ANDREA

Két éves a Magyar Katolikus Rádió

Beszélgetés Nagy Gáspár Kossuth-díjas költővel,
a Magyar Katolikus Rádió Kulturális műsorok
szerkesztőségének vezetőjével

Nagy Gáspár egy dunántúli kis faluban, Bértaváron született 1949. május 4-én. Szülei földművesek voltak. Gyermekkorának két meghatározó élményköre a paraszti élet és a kereszténység volt. A Pannonhalmi Bencés Gimnáziumban érettségizett 1967-ben. 1974-ben megnősült, felesége Szabó Márta. Három gyermekük született: Réka (1975), Áron (1979) és Rita (1982). 1985-től a Bethlen Alapítvány titkára, 1988-tól a „Hitel” című folyóirat szerkesztője. 2000-től a Magyar Művészeti Akadémia tagja. 1984-ben az „Új Forrás” című folyóiratban jelent meg az „Örök nyár: elmúltam 9 éves” című „rendszerelő verse”, amely nyíltan követeli az 1956. októberi forradalom kivégzett miniszterelnökének, Nagy Imrének az eltemetését és gyilkosainak néven nevezését. E verse miatt 1985 márciusában fel kellett adnia írószövetségi állását. A költő 1989. június 16-án a Magyar Írószövetség koszorúját Cseres Tibor elnökkel együtt vitte a mártírok koporsója elé. Nagy Gáspár költészete a magyarországi rendszerváltozás folyamatának érzékeny ösztönzője és kritikus megítélője. Számos irodalmi díj kitüntette. 2000-ben Kossuth-díjat kapott. 2006. február 16-án Szépirodalmi Figyelő díjban részesült. Az ünnepélyes átadásra a Károlyi-palotában került sor, ahol Kalász Márton, az Írószövetség elnöke laudálta a díjazottat. A 2004. pünkösdkor induló Magyar Katolikus Rádió Kulturális műsorok szerkesztőségének vezetője.

A Magyar Katolikus Rádió 2004. május 30-tól meginduló adása fontos mérföldköve a magyar és az egyetemes kultúra, valamint az anyanyelv értékeinek megőrzéséért tett erőfeszítések hosszú útjának. Szerkesztő úr, hogyan látja, ha visszatekint az elmúlt közel két esztendőre, sikerült-e elérni a kitűzött célokat?

Úgy látom, hogy amit vállaltunk, azt teljesítettük. Azokat a műsorokat, amelyeket a kulturális szerkesztőség vállalt, azokat kevés emberrel becsületesen megcsináltuk. Mondhatom azt is, hogy a minket hallgatók meglegedésére.

Kérem, mutassa be olvasóinknak a Katolikus Rádiót. Hányan dolgoznak? Milyen kérdések foglalkoztatják Önt, illetve a vezetést?

A Püspöki Konferencia éveken keresztül mérlegelte, hogy ki kellene lépni rádió útján a világba. A legfőbb inspirátor II. János Pál pápa volt, aki nagy jelentőséget tulajdonított a tömegkommunikációnak. Ki kell lépni a templomokból. Nemcsak a szószékéről lehet hirdetni az igét, hanem az éter hullámain keresztül is. Nálunk sokáig várta ez a dolog, majd 2004-ben megkaptuk a Petőfi középhullámát. Huszonnégy órás adásra vagyunk berendezkedve. Közszolgálati rádió, ami azt jelenti, az élet minden területével kell foglalkoznunk. A Katolikus Rádiót a Magyar Püspöki Konferencia tartja fenn. Küldetése ebben a

különös és nehéz világban az, hogy segítsen az eligazodásban, illetve az evangelizációban. Ezt próbálja a rádió 50 belső és mintegy 100 külső munkatársával megvalósítani. Ez legtöbbször heroikus munkát követel. Szinte a semmiből kellett megvalósítani ezt a szép célkitűzést. A Katolikus Rádió vezérigazgatója, Spányi Antal, székesfehérvári püspök is azt szokta mondani, hogy evangelizálni kell az embereket. Akiknek megvan a hitük, azokat a hitükben megtartani. Akik távolabb vannak, másként gondolkodnak, azok hitbéli dolgokban is szerezzenek jártasságot. A ki-mondottan vallási műsorok az egész műsoridőnek mindössze 10 %-át teszik ki. A szentmiséken és a rózsafüzéren túl mindennel foglalkozunk, amit egy közszolgálati rádió bevállalhat. Szoktam mondani, hogy egy jó vers, egy jó regény a szakralitás igényét is kielégítheti. Közel van az éghoz. Egy Kosztolányi, egy Illyés Gyula egy Nagy László, vagy egy Pilinszky vers, ami tökéletes, olyan, mintha beszélgetnénk a legmagasabb rendű szellemmel.

Milyen műsorok hallhatók a rádióban?

Minden korosztályhoz szeretnénk szólni, a legkisebektől a legidősebbekig. Minden nap van *Esti mese*. Dél-éleltőnként hallható a *Varázsdoboz*, ami otthon lévő kis-mamáknak és gyerekeknek szól. Nagyon fontos a *Rádiós regénytár* a déli órákban, 1/2-től 1 óráig, amelyben folytatásos regényt adunk. Éppen most fejeződött be a Két választás Magyarországon, Dunai Tamás színművész előadásában. Izgalmas Mikszáth-regény. Amikor indultunk, a legjobb szerzők szólaltak meg. Móra Ferenc Aranykoporsója, majd Fekete István halhatatlan regényei, a Tüskévár és a Téli berek, Tamási Áron Ábel a rengetegben. A hallgatók nagyon szeretik a folytatásos regényeket.

Követelmény a szép beszéd. Nagyon lélependítő vasárnapi műsor a *Nyelvésedanyánk*. Gyönyörű vallomásokat hallhatunk az anyanyelvről. Különösen kedves műsor számomra a vasárnap délutánonként 16 órakor kezdődő *Valaki ír a kezdeddel* című versműsor, amelyben klasszikus és kortárs költők verseiből válogatunk, sokszor a költő előadásában. Éjfélkor mindig versekkel csendese-dünk el. Dsida Jenőtől vettük a címet: „Angyalok citeráján”. Sorba vettük az örökségeinket védő magyar néprajztudósokat. Minden vasárnap a *Hagyományok életői* műsorban az aktuális néphagyományokat elevenítjük fel, igazodva a naptárhoz. Komplet színházi előadásokat is sugárzunk. Nagy és jelentős színészekkel beszélgetünk a *Színészbejáróban*. Adytól kölcsönözve a címet, minden vasárnap reggel hallható a „Séta bölcsőhélyem körül”. Ez egy órás beszélgetés. Arra törekszünk, hogy hiteles embereket mutassunk be. Ennek a műsornak a párja a *Kvaterka*, csevegő műsor, vagy hasonló a *Törzsasztal*, amelyben Sediánszky János beszélget művészekkel. Van rendszeres filmes műsorunk, a *Pereg már a film*. Nagyon fontos a *Meghívó*, amelyben hetente kétszer hívjuk fel a

figyelmet kiállításokra, koncertekre, könyvekre. Nemcsak budapesti programokat ajánlunk. Általában olyan műsorokat ajánlunk, amelyek megvallják katolikusságunkat, egyetemes értékeinket.

Szerkesztő úr is megszólal a rádióban?

Ritkán szólok meg. Inkább a fiatal, tehetséges kollégáimat szeretném előtérbe helyezni. Néha beülök egy-egy délutáni beszélgetős műsorba. Ilyen a keddi *Kincses Kalauz*. A múltkor Cseke Péter irodalomtörténész Kolozsvárról és Cseke Péter színművész volt a vendégünk Budapestről. (Utóbbi visszatérő vendég nálunk. Ő mondta fel az Aranykoporsót is.) A két Cseke Pétert össze tudtuk hozni, velük például bent voltam a stúdióban.

Az elhangzott műsorokat archiválják?

Igen, mindent meg kell őrizni.

Milyen elképzeléseket szeretnének megvalósítani a jövőben? Akarnak-e változtatni a műsorstruktúráján?

Ha két-három hónap után látjuk, hogy van olyan műsor, amelyből havonta elég lenne két adás, és nem kell hat, akkor változtatunk. Ha bejön valaki egy jó új tervvel, gondolatokkal, akkor beillesztjük a műsorba. Állandó mozgásban vagyunk. Ha menetközben kiderül például, hogy a délután négy óra nem jó annak a műsornak, akkor át-tesszük hat órára, ami jobban megfelel a hallgatóságnak. Vannak olyan műsorok, aminek időpontját nem változtatjuk. Minden reggel van szentmise, este hét órakor van rózsafüzér. Az *Esti mese* is mindig ugyanabban az időben van. Reggel fontos a *Múltidéző* vagy a Katona István püspök úr által bemutatott *A nap szentje*. Ezek is fix dolgok. A híreket nem egész órák, hanem félkor mondjuk. A Vatikáni Rádió hírei délelőtt hallhatók, és este ismétljük meg. Büszke vagyok rá, hogy sok szép muzsika van a rádióban. Most *Mozart-év* van, és Bartók Béla születésének 125. évfordulója. Már most lélekben készülök arra, hogy jövőre Kodály Zoltánnak lesz születésének 125., halálának 40. évfordulója. Sokszor az évfordulók is befolyásol-

Stúdióban

ják a változtatást. Több alkalommal a halálesetek határozzák meg a műsort. A közelmúltban meghalt Jancsó Adrienne. Az utolsó beszélgetése nálunk hangzott el. Rugalmasnak kell lennünk, a rádiózás erről szól. A rádióknak küldetése van. Sokfelé hívnak bennünket. Székesfehérváron, Szegeden, Debrecenben, Hódmezővásárhelyen és kisebb településeken is részt vettünk közönségtalálkozókon. Kiváló színészeink, előadóművészeink lépnek fel ezeken a találkozásokon.

A rádió Délibáb utcai székházában beszélgetünk. Nagyon szépen felújított palotában vagyunk. Mit kell tudni az épületről? Hogyan sikerült megszerezni?

Úgy tudom, itt egy óvoda volt, egy teljesen lerongyolódott állapotban lévő épületben. A Püspökkari Konferencia a közeli Városligeti fasorban van, így jól választották ki a helyszínt. A rádió kápolnáját Erdő Péter bíboros úr szentelte fel, Seregély érsek úr mondott köszöntő

A rádió kápolnájának ajtajában

beszédet. Sajnos, már kinőttek az épület. Csak három stúdióknak van, és az kevés. Nagyon sokszor arra kényszerülünk, hogy stúdiót béreljünk a Bródy Sándor utcában.

A rádió bemutatása után kérem, magáról is mondjon néhány szót. Mit jelent Önnek, hogy pannonnalmi diák volt?

Négy boldog évre tudok visszagondolni a hatvanas évek közepéről, amelyet a Varázshegyen (így szoktam nevezni) tölthettem. Hatalmas töltekezés volt ez az időszak. Azt gondolom, hogy amit életem során elértem,

Szépirodalmi Figyelő-díj átadás a Károlyi-palotában 2006-ban

annak alapjait Pannonnalmán szedtem össze. Ha költészetemnek van valami történelem iránt érzett affinitása, akkor azt nyilvánvalóan a löszdombon lévő szent hegyen szerzett hatások mélyítették el bennem. Tanáraink töltésére töltötték kis kobakjainkba, hogy meg kell maradni magyarnak, katolikusnak és európainak. Volt osztálytársaimból rendes emberek váltak. Évente tartunk osztálytalálkozót. Sajnos, most már temetésük is találkozunk.

Szavak a rengetegből című könyvében Berda Józsefet, a költőt, Szent Ferenc szegénységének nevezi. Ismerte személyesen? Meséljen róla, milyen ember volt?

Nem ismertem sajnos személyesen. Szerkesztő koromban egy kötetét szerkesztettem a Magyar Irodalom Gyöngyszemei sorozatban. Ezekben a versekben a legprofánabb világ és

a legmagasabb menny van együtt. Tudjuk róla, hogy bő rövidnadrágban beállt ministrálni a Pécsi Székesegyházban Kodály Zoltán nagy csodálatára. Kodály is nagyon tisztelte őt. Berda szerette a természetet. Jól ismerte a Pilit. Sok helyen kellene Berda-táblát elhelyezni, ahol ő megfordult. Szeretett megpihenni jó kis kocsmákban. Nagyon szerette a jó ételeket. Március 19-én Berda versei szövegezték meg a *Valaki ír a kezdeddel* című műsorban.

Nagy Lászlóval kapcsolatban többször említi a Somló hegyet. Sok költőt meghihletett a Somló, Önnek van-e verse a tanúhegyről.

Van egy versem, amit éppen Nagy László halálakor írtam. A Somló nekem gyerekkoromtól valóban tanúhegy. Vas megyei, bérbaltavári vagyok. Szőlőhegyünkön tiszta időben jól látszik a légvonalban 30–35 kilométernyire lévő Somló. Nekem a Somló és a Ság mindig egy eligazodási pont. Nyugat-Magyarországról ha kelet felé néztem, ahol a nap felkel, mindig a Somlót láttam. Ha nagyon tiszta idő volt, akkor a Jánosháza-Ukk környékéről a vonatfüty hallatszott nálunk. Édesapám mondta: Siessünk a munkákkal, mert eső lesz. Ekkor gyorsabban raktuk össze a szénát. Nagy Lászlónak ezt elmeséltem. Azt mondta: ha a Somló alatt megyek el, akkor tisztelegjek, mert az egy fontos hegy. Akkor emlegettem a Somlót, mint egy fontos tanúhegyet, amikor ő 1978-ban meghalt. Úgy érztem én is, a nemzedékem is, hogy árvábbak lettünk egy tiszta, igaz emberrel és egy nagy költővel. Gyerekkorában a Somlót látta, hiszen a hegy tővében, Iszkázon nőtt föl ő is és öccse Ágh István is. Sokat jártam a somlói hegyoldalon lévő szép pincékben. Meg kell mondjam, hogy a somlai bor, a juh farka nagyon komoly márka. Hála Istennek egyre többen újra foglalkoznak ezzel a szőlőfajtával.

A rádiós tevékenység mellett jut-e ideje versek írására? Várható-e a közeljövőben újabb verseskötetének megjelenése.

Úgy gondolom, hogy talán 2007-ben az elmúlt négyöt évben írt verseimet összegyűjtöm. 1956-nak az ötvenedik évfordulója van az idén. Hosszabb versekben gondoltam vissza sokáig rejtegetett, takart sebeinkre. Könyvhétre megjelenik majd a Püski Kiadónál egy olyan könyvem, amelyben két ötvenhatos hosszabb versem lesz. Egy grafikus, filmes barátom gondolta ki ezt a könyvet, amelyben az ő fotográfiai mellett az én verseim emlékeznek 1956-ra.

Hogy fér meg egymás mellett a rádiózás és a költő? Kiegészítik egymást?

Egy bizonyos kor után az ember ritkábban ír és kevesebbet. Azzal, hogy túl vagyok az esszéken és a tanulmányok egybegyűjtésén, kicsit meg is könnyebbültem. Folyóiratok elég sok anyagot kérnek tőlem. A „Hitel” főmunkatársa vagyok, évente négyszer-ötször megszólalok. Ezen kívül a „Tiszatáj”-ban, a „Kortárs”-ban és a „Magyar Napló”-ban jelennek meg írásaim. A költői jelenlétet az ember belső igényből is tartja. Ahogy Illyés Gyula mondta: nem lehet tisztességes ember, aki a versírást abbahagyja, mert az az igazmondást hagyja abba. Az írás állandó gyakorlatot és készenlétet jelent.

Szilágyi Ferenc

SZILÁGYI FERENC

„Kötődésem van ehhez a környékhez, hiszen néhány évtizeddel ezelőtt ennek az iskolának a padjait koptattam, így boldogan vállaltam el 1997-ben azóta már egyházi fenntartású általános iskola igazgatását” – mesélte Varga Antal igazgató úr egykori élményeit.

Egykori kisdiákból igazgató a Szent Gellértben

Kérem igazgató urat, hogy mutassa be magát néhány mondatban a magazin olvasóinak.

Varga Antalnak hívnak, a Veres Pálné gimnáziumban érettségiztem, angol tagozatos osztályban. Az ELTE matematika-fizika szakán szereztem tanári diplomát, majd 25 esztendőn keresztül az ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Iskolájában dolgoztam, fizikából vezető tanárként. A Szent Gellértbe érkezésem előtt két éven keresztül Bécsben az ENSZ iskolájában (VIS) tanítottam, természetesen fizikát, de angol nyelven. Ez óriási kihívás volt, tapasztalat szerzés szempontjából pedig rendkívül hasznos. Nagypám, édesanyám, édesapám is tanár volt, nővéremhez és feleségemhez hasonlóan. Ez a pálya hivatás a mi családjunkban, bár Benedek fiam közgazdász, Domonkos fiam pedig villamosmérnök lett.

Mikor alakult a Szent Gellért Iskola?

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola 1993-ban alakult, miután sikerült egy volt egyházi épületet visszakapnunk a Gellérthegy utcában. A kerületi önkormányzattal egy épületcsere révén hozzájutottunk a Krisztina tér 4. szám alatti épülethez, és beindíthattuk a gimnáziumot is.

Ballagási mise, 2006

Iskolai ünnepség az általános iskolában, 2005

Zarándoklat a Dunakanyba –
mise a hajón 2004

Jubileumi nyári tábor 2004

Hány évfolyamosak az iskolák?

Az általános iskola nyolc évfolyamos egy-egy, a gimnázium négy évfolyamos és két-két párhuzamos osztállyal működik. Alsó tagozatban nem ritka a húsz alatti létszám, ami megkönnyíti az első évek alapozását, így családi légkörben jobban oda tudunk figyelni a gyerekekre. Felső tagozat

Szalagavató bál, 2005

Nyári tábor Béalpátfalván, 2004

Iskola sítábor Karinthyában, 2006

zattól fokozatosan bővül a tanulók létszáma, akik az általános tantervű tananyag mellett délutánonként különféle szakkörökben, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásokon bővíthetik tudásukat.

Milyen nyelveket oktatnak?

Heti három órában tanulják az angol vagy német nyelvet, de 11., 12.-ben lehetőség van dupla óraszám mellett letenni a nyelvvizsgát. A többi egyházi gimnáziummal való jó kapcsolataink révén együttműködünk az emeltszintű érettségire való felkészítésben.

Milyen sportokra van lehetőségük az iskolában a tanulóknak.

Mivel az iskola csak két kisebb tornateremmel rendelkezik, a tornaórákat a Czákó utcai sportpályán tartjuk. Ennek ellenére a

Iskolai kirándulás Esztergomba – a Bazilika előtt

Szent Gellért zarándoklat

Zenés irodalmi est a gimnáziumban

Kerékpártúra Béalpátfalvára 2004

12.-es fiúk mégis dobogós helyezést értek el a Katolikus Iskolák Diák Olimpiáján (KIDS). Az évek során több sportágban aranyérmeket szereztek.

Milyen a gyerekek hitbéli nevelése.

Első osztálytól kezdve fontosnak tartjuk a gyerekek hitoktatását. Ehhez hozzájárul a heti két hittan óra, melyet a világi katekétán kívül két atya is oktat, akik lehetőségeikhez mérten jelen vannak az iskola életében. Azért, hogy a családok ne szakdjanak ki a megszokott plébániai közösségükből, a hagyományos Veni Sancte és Te Deum mellett félévente egy vasárnapi misére, és havonta reggel egy osztálymisére várjuk a gyerekeket. Évente több alkalommal közös gyónást és lelki napot szervezünk számukra. E rendszeres és tudatos nevelésnek köszönhetően sokan választják a hittant érettségi tárgynak, és jelentkeznek teológiára.

Milyen programok várják az ide jelentkező diákokat.

Az iskola életét színesítik a Magyar Nyelv és Kultúra Hete Vetélkedősorozatok, a vers- és szépkiejtési versenyek és a kerületi tanulmányi versenyek, melyeken számos szép sikert értünk el. Télen síelni megyünk, májusban a hagyományos osztálykirándulások nyújtanak lehetőséget a természet felfedezésére, nyaranta különféle táborokkal várjuk a diákokat. Minden lehetőséget megadunk annak, aki valamiben tehetséges, és több figyelmet fordítunk arra, aki valamelyik tantárggyal nehezen boldogul. A kerületi Farkas Ferenc Zeneiskola biztosítja számunkra a zenetanulást, és a Krisztina téri templom kórusa várja az énekelni szerető gyerekeinket, akik adventban koncertet adnak az érdeklődőknek.

Kik és milyen feltétellel jelentkezhetnek a Szent Gellért Iskolába?

Aki felvételizni szeretne az iskolába, attól plébánási ajánlást kérünk, de nem zárkózunk el olyan családok gyerekeitől sem, akik eddig nem gyakorolták vallásukat és nyitottak a hitre.

Milyen ünnepeik vannak?

Hagyományossá váltak az évek során, az iskolánk névadójára emlékezve, a szeptember 24-én megrendezésre kerülő Szent Gellért Zarándoklataink. Ilyenkor többfajta közlekedési eszközzel – gyalog, biciklivel, hajóval, vonattal, busszal – közelítjük meg a kiszemelt helyszínt. Ez embert próbáló, de emlékeztető túra mindenkinek. De névadónk, Szent Gellért püspök példája nyomán és közbenjárását kérve pedagógusaink arra töreksznek, hogy hitében erős, egyházunkhoz és hazánkhoz hű fiatalokat neveljenek.

KUBÁNYI ANDREA

A Krisztinavárosi Szent Gellért Alapítvány számlaszáma: 18048779-1-41.

Salkaházi Sára vértanú, a szociális szeretet apostola

Árpádházi Szent Margit nyomdokain áldozattá lenni másokért...

A gazdag Salkaház szállodatulajdonos polgári családban született Kassán. A XX. század elején Kassa a régi Nagy-Magyarország egyik legnagyobb kulturcentruma volt, itt végezte iskoláit. Fiús, határozott fellépésű és vérmérsékletű, erős akaratú gyerekként ismerték.

Schalkház Sára 14 éves korában

De mókás, tréfacsináló szellemesség is jellemezte őt. Mélyen érző, szociális lelkülete, hűséges, kitartó természete volt. Már tizenévesen színdarabokat írt, de gyakran találták ágya előtt térdepelve, imába merülve is.

Tanítói diplomát szerzett, de a trianoni „rendszerváltás” után egy évvel, a csehek által megkínált „hűségeskút” megtagadva „elhagyta a pályát”. Könyvkötészetet tanult, dolgozott hűga kalapüzletében.

1919-től már irogatott felvidéki magyar lapokba, miután megszerezte ez évben az újságírói igazolványt is. Énken részt vett szülővárosa közéletében. Ezekre reagál novelláiban, tárcáiban. A korabeli divatos, szimbolikus nyelvet megtanulva, jól használja fel azt az egyre nehezedő magyar kisebbségi sors ábrázolásában.

1922–23-ban néhány hónapig édesanyja egyik ingyenkosztos, gazdatisztnak készülő diákjának eljegyzett menyasszonya. De ismerve saját, örökmozgó, független egyéniségét, rájön, hogy nem neki való a vidéki élet. Visszaadja a jegygyűrűt, miközben egy belső hang is megszólal benne – a hivatásé. „És ha az Úristen foglalt le magának?” – tízéves harcot vív hivatásáért. Közben 1926-ban megjelenik első verseskötete „Fekete furulya” címen. 1927-ben ismerkedik meg a Kassán is letelepedő Szociális testvérekkel. Prohászka Ottokár, Farkas Edit, Schlachta Margit a szociális és lelki megújulás karizmatikus lendüle-

tét hozzák a magyar egyházi közéletbe. 1928-ban elvégzi a Szociális Testvérek Társasága által szervezett szociális és népjóléti tanfolyamot, és lélekben egyre közelebb kerül hozzájuk. Még ez évben meglátogatja a budapesti anyaházat, ahol furcsállják túl modern életstílusát. Ezután belátja, hogy változtatnia kell. Leszokik a dohányszásról és az újságírók szabados kötetlenségéről, hogy a lélek belső útjára lépjen, ahol más, nagyobb távlatok nyílnak számára.

Kassai testvérekkel (a Regina Pacis ház közössége)

1929-ben elfogadják jelentkezését a Szociális Testvérek Társaságába és a szegvári házukban megkezdí a noviciátust. Pár hónap múlva Kassán folytatja, ahol már rábizzák a karitás szervezését. 1930 pünkösdjén Szegváron leteszi első fogadalmát. Jelmondata: „Alleluja”. Boldog, békét érez lelkében. Újabb tíz éves harc következik hivatása végleges kibontakozásáig, örökfogadalmáig. Akaratos, elismerésre vágyó egyénisége szenved a középszerűségtől, a szűkös keretekbe szorítottságtól. Féltreértik, múltjának árnyékát látják nagy törekvéseiben. De ő harcol, hogy meg tudjon felelni a szerzetesi élet kívánalmainak, és küzd a természetfelettségért – „Keresztül kell gázolnom önmagamon, hogy önmagamra lerázva, megsemmisítve, ráismerjek önmagamra, ráeszméljek énemre” – írja akkor.

1899. V. 11. – 1944. XII. 27.

1932-ben áthelyezik Komáromba, ahol megfeszített, túlterhelt karitás munkát végez, gyerekkonyhára felügyel, heti 26 hittanórát tart. (Abban az időben a budapesti főgyűházmegyes regnumi atyák általában 24–25 órát tartottak az iskolákban, plébániai lekööttségek nélkül.) Közben szerkeszti a „Katolikus Nő” című folyóiratot, vezet egy kegytárgyüzletet, a szegények menzáján is felügyel, családokat látogat.

1934-től a szlovákiai magyar nők szervezésével bízzák meg. Eszterházy Lujzával létrehozzák a Katolikus Nőszövetséget, melynek 1937-ig országos vezetője. Rendszeresen levelez 80 egyesületi vezetővel, kurzusokat szervez, a Felvidék és Kárpátalja városait bejárva előadásokat tart a katolikus lányoknak, asszonyoknak. A sokféle munkától kimerülve visszahelyezik Kassára. Hivatásbeli bizonytalanságnak ítélik állapotát és ezért elhalasztják fogadalomtételét. De ez mit sem változtat már „fogadalmas életvitelén”. Élete legnehezebb fejezete következik, a „jók általi üldözés” korszaka. Jézus szeretetért vállal mindent. Felkészíti magát tudatosan: „bárki részéről is érijen a meg nem értés ... úgy fogadjam, mint (olyan for-

Sára testvér elsőfogadalmi csoportképe

Özvegy Schalkházné három gyermekével (Lipót, Sára és Jolán) 1905

dulatot), amely mindig jobban kapcsol Hozzád!” – írja. A következő évek megpróbáltatásaiban érlelődik meg benne az Isteni Jegyessel való állandó, bensőséges együttlét kegyelme. Ekkor írja egyik barátnőjének, hogy „egyetlen boldogság az Úristené lenni, de ez aztán olyan boldogság, hogy emellett eltörpül minden”.

Közben vágy támad benne a missziós tevékenység iránt. Ugyanakkor szívósan végzi leánynevelő előadókör-útjait, melyeknek témája a lányoknak a keresztény házasságra való felkészítése. 1937-ben a braziliai magyar bencések segítséget kérek. Schlachta Margit mint legfőbb előjáró – ismervén Sára vágyait – hozzájárul kéréséhez. De előbb magyar állampolgárrá kell válnia, hogy kiutazhasson. Ezért Budapestre költözik, ahol a házukban mindig a „hézagpótló” (azaz Joly Joker) feladatokkal bízzák meg. Egy év alatt tizenhét féle munkaterületen tevékenykedett.

1938-ban a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetségében dolgozik, majd a háztartási alkalmazottakkal foglalkozik az ún. „Zita-körökben”. 1939-ben a II. világháború következtében lehetetlenné válik a braziliai misszió. Ekkor írja naplójában: „Már ... csak azt kérem, hogy szentül élhessek, szentül szolgálhassam Istent.” 1938–1939-ben a szepesi, kassai, majd a técsői és rahói

Komáromi tanulmányi hét, 1933. Sára testvér a Szlovenszkói Katolikus Ifjúsági Egyesület (SzKIE) magyar és német tagozatának a püspöki kar által kinevezett vezetője volt

járás szociális előadója. Ez utóbbi évben tanít a Katolikus Női Szociális Képzőben is. 1940 pünkösdjén teszi le végre örök fogadalmát. Új jelmondata most már: „Alleluja! Ecce ego, mitte me!” (Iz.6,8) „Íme itt vagyok, küldj engem!” 1942-ben a német barátság növekedése idején Salkaházira magyarosítja nevét. Schlachta Margit és a Társaság minden eszközzel küzd az országot elárasztó pogány, nemzetiszocialista, náci ideológia méltó ellen, tudatosan vállalva ennek komoly veszélyeit. Ekkor írja: „... kínzástól ne féljetek ... a halálnak örüljetek!”

1941 februárjától a Katolikus Dolgozó Nők és Lányok Szövetségének országos vezetője, majd három éven át a mozgalom lapjának szerkesztője. Közben öt új otthont alapít, közel háromszáz férőhellyel. Megkezd az első magyar Munkásnő Főiskola építését. Sokat utazik – tanulmányi és lelki napokat tart, gyűléseket szervez. A „Dolgozó Lányok” vezércikkeiben határozott, katolikus eszmei programot ad az elpogányosodott, egyre fasizálódóbb közszellemmel szemben.

Egyre jobban ég benne a vágy, hogy felajánlhassa életét, „ha egyházüldözés, a Társaság üldözése következik be” (idézet életfelajánlásából). Az engedélyt megkap-

A vértanúság helye – a Szabadság híd pesti hídfője, ahonnan Sára testvért a Dunába lötték

ja és az életfelajánlás – teljes titoktartás mellett, a központi és kerületi előjáró jelenlétében – 1943. szeptember végén vagy október elején a budapesti anyaház Szentlélek kápolnájában megtörténik.

1943. november 19. – Árpádházi Boldog Margit szentté avatása. Az ez követő 1944-es ünnepségsorozat keretében március 19-én Budapesten a Magyar Művelődés Házában – ma Erkel színház – előadják Salkaházi Sára „Fény és illat” című, Szent Margitról szóló misztériumjátékát, melyben erőteljes hangsúllyal hangzik el: „Ha áldozat kell, hát itt vagyok.” 1943 őszén és 1944 tavaszán ez foglalkoztatja egyre erősödőbben: áldozattá válni, mert a „szeretet áldozata hoz gyógyulást”.

„Az Isten és emberszeretet” hősies apoteózisának bemutatója után a hatóság berekeszti a Katolikus Dolgozó Nők és Lányok Szövetségének ezt követő gyűlését. A német megszállás sötét napja ez. Ettől kezdve a zsidókra és az ellenállókra leselkedik a halál. A szociális testvérek bátran menekítik az üldözötteket. Az összes házuk megtelik a hamis papírokkal bűjtöttakkal. Mintegy ezer ember életét mentik meg, ebből Sára személyesen közel száz emberét.

1944 decemberében leleplezik és kivégzik a németellenes szervezkedés katonai vezetőit – Kiss János, Tartsay Vilmos... –, majd karácsony vigiliáján eszmei vezetőjét, Bajcsy-Zsilinszky Endrét, de ugyanitt – Sopronkőhidán – van a németek letartóztatásában Mindszenty József veszprémi püspök a titkárával, Lékai Lászlóval és két paptársával, valamint huszonhat kispappal, de vannak itt más beállítottaságú németellenes elemek is, mint például Kádár János.

1944. december 26-án Sára ezt mondja Nóra testvérnek: „Tudom, hogy nem természetes halállal fogok meghalni” – ez a következő napon beteljesedett. December 27-én a nyilasok körülrzárták a Bokráta utcai munkásotthont, amely Sára testvér vezetése alatt állt. Zsidók után kutattak. Négy gyanús személyt és Bernovits Vilma

Sára testvér örökfogadalmi csoportképe

hitoktatónót őrizetbe vették, de Pflif Évát, az otthon helyettes vezetőjét is, mivel Sára testvér nem volt otthon. Hazafelé tartva Hedvig testvérral, látták, hogy nyilas őr áll a ház előtt. Hedvig bízta a visszafordulásra, hogy intézhesse tovább az ügyeket. De ő nem visszakozott már. Éppen végszóra érkeztek. Az óvóhelyen vállalt tiszthez lépett: „Miről van szó? Én vagyok az otthon vezetője.” Akkor a helyettesre állították, elfogadták áldozatát. Odaállt övé elé, hogy élete árán megvédje őket, csak őt érje minden büntetés és szenvedés. Mennyei jegyese méltó arájának bizonyult, vele együtt kimondta Isten új nevét: „Isten szeretet.” Halálosan szerette ezt a világot, amikor meghalt értünk a kereszten.

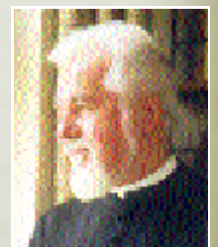
Elhurcolták őket és – egy szemtanú szerint – mind a hatukat meztelenre vetkőztetve a jeges Dunába lötték. A kivégzése előtti percben, gyilkosai elé fordulva letérdelt és égre emelt tekintettel nagy keresztest vetett magára. Isten elfogadta életfelajánlását, vértanúsága beteljesedett. Ezután a kockázatos antifasiszta és zsidómentő akciókban a szociális testvérek közül senkinek sem történt bán-

Sára testvér első emléktáblája a Dunaparton (összetörték és a folyóba dobták)

tódása és a világháború következtében egyetlen testvér sem veszítette életét. A Tertulianusz (II.–III. századforduló) híres mondása ez esetben is érvényesült. A kommunizmus évtizedeiben hallgatásra ítélt Társulat az illegáltságban is továbbélt, új, fiatal hajtásokat termelt és vitte tovább az alapító Schlachta Margit és Salkaházi Sára testvér hősiesen gyakorolt szociális szeretetét és az ő tiszteletüket, még 1997 januárjában engedélyezte a Szent-szék a boldoggá avatási eljárás megkezdését, mely örvendetesen halad előre a vértanúságok bizonyítása esetén. Reméljük, hogy hamarosan így tisztelhetjük a két világháború közötti korszak hőselkű szociális apostolát, akiben az isteni kegyelem hatalmasat művelt. Túl a nagyszabású jótékonyaságon, elvezette a szeretet legnagyobb fokozatára, mert „Nagyobb szeretete senkinek nincs annál, mint aki életét adja barátaiért.” Jn 15,13.

Források: Schéda Mária: „Salkaházi Sára, a szociális szeretet apostola”, Székely János: „A szeretet áldozata hoz gyógyulást” című előadása. **Fotók:** www.katolikus.hu

BAJCSY LAJOS

TÖRÖKÖRI ESPERES PLÉBIÁNOS

Megszületett Magyarország

Beszélgetés V. Majzik Mária képzőművésszel

Budakeszi és Budapest határánál, május 7-én avatták fel V. Majzik Mária, Magyar Örökség-díjas képzőművész legutolsó munkáját, a bronzból és süttői kőből készült Magyar Nemzeti Himnusz emlékművet.

A kör alakú tér szélén álló alkotás középpontjában bronz istenalak áll, melyet szárnyként körülvevő, malomkő formán, sugár alakban a Himnusz sorai olvashatók. A kilenc méter hosszú, négy és fél méter magas művön 21 bronzharang is található, melyek nyomán ünnepnapokon Erkel Ferenc által komponált dallamok csendülnek fel. Az egyiken „Magyarok bárhol a világon” felirat olvasható, és ez a külföldön élő honfitársainkért szól. Az avatásra közel ötezen jöttek el, és azóta is ide zárandokolnak, csodálják az emberek, és gyönyörködnek az éjszakai kivilágításában. Diákok rajzóra keretében, rajzolják. Mi is mellette ültünk le, és a beszélgetés alatt, többen odajöttek a művésznőnek gratulálni, nekem meg hosszan kellett arra várni, hogy ne álljon senki a fényképezés pillanatában előtte.

Mit ábrázolt az első szakrális alkotása?

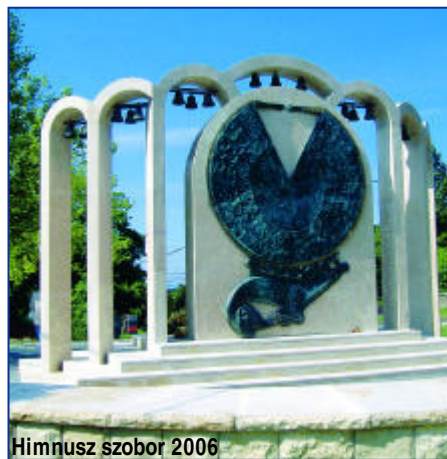
Életem folyamán nagyon sok kisplasztikát készítettem és azokból számtalan kiállításom volt Magyarországon és külföldön is. Közben érlelődött bennem egy Mária szobor elkészítésének feladata. Így az első nagyméretű munkám egyházi volt. Csodálatos hóesésben Pilisszentlé-

lek fölött egy Pálos templom nyitott kapuján bementem és láttam, nincs Mária szobor a templomban. Elhatároztam, ide elkészítem a tervemet. Mindkét templomról gondoskodó Szeifert Ferenc atya végül a csolnokiban helyezte el. A készítés közben szoros kapcsolatom alakult ki a szoborral, olyan volt, mintha elkezdene élni. Ha bementem a műterembe köszöntem Neki, kijövetkor elbúcsúztam Tőle. Agyagból készítettem el, és ketté kellett volna vágjam, hogy beférjen a kemencébe, úgy éreztem, ezt nem tudom megtenni. Ezért gipszből kiöntöttük, és gipsz szobor maradt. Jól emlékszem, amikor a kis Jézus fejét öntöttük teljesen kétségbe estem, mert a gumiformából nehezen akart kiszabadulni, amikor kifejtettem. Születésnapomon vittük el a Fehér Szűz Mária szobrot, és érdekes módon, a névnapomon, nagy mise keretében lett megáldva.

Milyen módszerrel dolgozik?

Először sok vázlatot, rajzot készítek. Amikor odaállok az agyag elé minden milliméterét tudom, hogy mintázom meg. Gondolatban végigmegyek rajta, akár tíz méter hosszú dombormű, mint a Hospice ház kápolnája, bennem van a szívemben, lelkemben. Olyan típusú művész vagyok, addig dolgozom, amíg úgy

Himnusz szobor 2006

érezem, most már kész, utána már csak simítgatok rajta. Csodálatos érzés, munka közben megszűnik körülöttem a külvilág. Elfelejttem a jót és rosszat. Ha nagyon elfáradok, vagy szomorú vagyok, kimegyek a közeli erdőbe. Fáktól, növényektől kellene nekünk példát venni, viharban hajladoznak, de nem törnek meg. Ott állnak büszkén és védik, segítik az embert.

on a legújabb zarándokhely!

Szerencsés vagyok, hogy harminc éve ebben a gyönyörű környezetben élhetek. Minden munkámhoz szoros kapcsolat fűz, együtt élek velük, igyekszem lelket lehelni beléjük, nehezen válok el tőlük, és módot szakítok arra, hogy elbúcsúzzam.

Fehér Szűz Mária szobor – (1994) Csolnok

Mennyi idő alatt készül el egy munkájával?

Ez változó, mert a feladat nagyságától is függ. Például a rendszerváltás után Erdélyben először Parajdon felépült 400 fő befogadására alkalmas nagy templom egész belső terét én terveztem, és két tele kamion vitte ki a domborműveket. Egy tonna agyagot dolgoztam bele. Műtermemben nem is fértek el a húsz kilogrammos agyagtömbök, ezért a közeli iskola tornatermét kértem el, és ott dolgoztam szinte ájulásig, és a földre tett szivacsra pihentem, utána megint nekiálltam.

Melyik a legkedvesebb munkája?

Mindig a legutolsó, tehát most ez a Himnusz szobor.

Kérem, mondja el keletkezésének történetét.

Egyházi munkáim kapcsán, dr. Farkas Attila érseki tanácsos, művészettörténész ötlete volt, hogy az egyik templom falára helyezzünk el egy kisméretű kerámia domborművet a Himnusz szövegével. Ez a gondolat indított el. Érdekes hihetetlen dolgok történtek meg velem a Himnusz szobor elkészítése kapcsán. Háromszor

Keresztút terrakotta, Budakeszi, 2000

SZENT ANDRÁS szobor Hévíz, a gyógyfürdő forrása fölött, 280 cm magas emlékmű (bronz)

volt úgy, hogy azt mondtam, abbahagyom, mert olyan komoly akadályok jöttek közben. De minden alkalommal, másnapra megoldódott a probléma, és előre lépett a munka. Ez az alkotás egyszerűen elkezdett élni, és létezni akart, nem hagyta magát. Kölcsey fohászt írt, ez egy ima, kérte az Istent, hogy segítsen Magyarországon. A világon még egy olyan himnusz van, amely egyúttal ima. Nem illusztrációt készítettem, hanem a nemzeti imádságunk által bennem ez fogalmazódott meg. Jelzésszerűen alkalmaztam egyes meghatározó népi és szakrális szimbólumokat. A keréknak, a sugárnak,

a küllőnek, a galambnak, a keresztnek, a három halomnak, a palmettának, magának a rovásírásnak, a vármegyék rovátkás megjelenítésének, a csonka körformának, mind-mind súlyos jelentéstartalma van. Úgy volt, hogy Debrecenbe egyházi területre kerül az alkotás, de Budakeszi lakóinak kérésére, és a polgármesteri testület döntésére, itt a főváros és vidék határában lett felállítva. Sokan segítettek a munkák során, az Épületszobrász Kft. a

MAGYAROK NAGYASSZONYA féldombormű, Bp., Gellérthegy Sziklatemplom (terakotta)

gipsz-öntésnél, Szabó József öntődjé a bronz-öntésnél, Nagy Attila Gábor a tér megtervezésénél és a Reneszánsz Rt. a kőmunkálatok kivitelezésénél. Sok ezer magyar ember adományából készült el a szobor, és még mindig kell gyűjtenünk a padokra, és a hiányok pótlására.

Mik a következő tervei?

Egyházi munkán dolgozom, kerámia kispasztikán. Van még egy-két elképzelem nagy volumenű alkotásról, addig szeretném megvalósítani, amíg erővel bírom, mert nem könnyű sok mázsa agyagot többször is megmozgatni. Utána jöhetnek ismét a kispasztikák.

Reméljük a művészno terve, megvalósul. Mi is gratulálunk az új zarándokhelyülé vált Himnusz emlékmű megalkotásához, amely csak formáját tekintve emlékmű. Ezt a meghatározást az alkotója kerülni akarta, hiszen a Himnuszunk él, ezt erősíti az alkotás. További sok erőt kívánunk munkájához.

NÉMETH ANDREA

zent Kereszt

POSZTER

V. Majzik Mária: Himnusz szobor

Fotó: Németh Andrea

Istenanya harcosai csatarendbe sorakoztak Egyházgellén

Sokan nem tudják, hogy léteznek az Istenanya hadserege, amelyet a római légiósok megnevezése alapján Mária Légiónak neveznek. Kik ezek a légiósok?

A Mária Légió azoknak a katolikusoknak a közössége, akik az Egyház jóvágyásával és a Szepőlótenül Fogantatott Szűz hatalmas vezetése alatt részt akarnak vállalni abban a szellemi harcban, amelyet az Egyház minden időkből a világ gonosz erőivel szemben folytat.

Az alapítója Frank Duff, egy lelkes ír férfiú mintegy 40 évvel megelőzte a laikus mozgalmak korát, amikor 1921-ben megalapította a Mária Légiót. Később mint laikus megfigyelő részt vett a II. Vatikáni Zsinaton, amelynek kezdetén XXIII. János pápa ablakot nyitott a világra. A Mária Légió ugyanezt teszi Szentlélek vezetésével, Mária anyai gondoskodásával, szorosan együttműködve az Egyház papságával. Nem hiába terjedt el a vélemény, hogy a Mária Légió a papok meghosszabbított karként működik.

Kezdve XI. Piusszal egészen II. János Pál pápáig, akit ugyanúgy a Grignon-féle Mária-tisztelet vezetett, mint a Mária Légiót, minden Péter-utód méltatta a Mária Légió tevékenységét. XXIII. János pedig úgy jellemezte azt, hogy a Mária Légió a Katolikus Egyház igazi arca.

Mária, minden kegyelem közvetítője szép, mint a Hold, ragyogó mint a Nap, a sátn és a hatalma alatt állók számára pedig féltelmetes, mint egy harcrakész hadsereg. A légiósok azt remélik, hogy hűségük, erényeik és bátorságuk révén méltónak bizonyul-

nak Mennyei Királynőjükhöz. A Légiót ezért hadsereg mintájára szervezték meg, példaképe különösen az ősi Róma hadserege, innét vannak a különböző elnevezések is.

A Mária Légió serege és fegyverei azonban nem a világból valók, és még mielőtt összegyűltek volna, Királynőjük már várta őket, hogy soraiba felvegye azokat, akikről tudja, hogy eljönnek és harcolnak mindazért, amiért Ő és Fia harcolt. Ennek a hadseregnek a tagjai sorakoztak fel az egyházgellei Szent Péter és Pál Plébániatemplomban az ún. ACIES ünnepségen, amelyre március 11-én, szombaton délelőtt került sor.

Mi is ez az Acies ünnepség? Nem más, mint az Istenanyának szentelt légiósok fogadalomújítása. Erre a fogadalomújításra, amely az egyéné és egyben a közösségé is, március 25-én, Gyümölcsholt Boldogasszony ünnepén, vagy annak környékén kerül sor. A latin acies szó csatarendbe sorakozott sereget jelent. Illő megnevezés arra az ünnepségre, melyen a légiósok össze-

reglenek, hogy újból megvallják Mária, a Légio Királynője iránti hűségüket, és egyben erőt és áldást kérjenek Édesanyjuktól egy újabb évre a gonosz hatalmak ellen folytatott harcukhoz. Erre az ünnepségre sorakoztak fel a buzgó Mária-tisztelők Egyházgellén is, ahol csatasorba állva kérték az Égi királynő közbenjárását, így imádkozva:

Előtted állok Mária harcosaként és gyermekeként. Elismerem teljes függőséget Tőle, Ő a lelkem anyja. Szíve s a szívem egészen egyek, s ebből az egy szívből mondja ugyanazokat a szavakat, mint egykor régen: Íme, az Úr szolgáló leánya.

Az ünnepség délelőtt 9.45 órakor a légiósok imájával és a rózsafüzér elmondásával kezdődött. A gondos háziak szépen felszított asztalon Mária szoborral és a Légio zászlajával várták a lelkes fogadalom-megújítókat. Nem is kellett csalódnuk, hiszen ezen a csodás összejövetelen részt vett a zselízi curia valamennyi légiós tagja, bele-

értve a Csallóközben működő légiósokat is, akiknek száma meghaladja a kétszázat. A szentmisére 10.30-kor került sor, amelynek ünnepélyességét Orosch János püspök atya részvétele fokozta. A püspök atya által celebrált szentmisén részt vettek az egyházgellei, valamint a duna-szerdahelyi és zselízi lelkiatyák is. Az ünnepséget még szívélyesebb tette azoknak a kispapoknak a jelenléte, akikért a légiós csoportok imád-

koznak. A Mária-énekektől hangos egyházgellei templomban csodás erőt érzett minden résztvevő. Egységgé kovácsolta őket a bensőséges Mária-tisztelet, a püspök atya lelkes buzdítása, valamint az ő példát adó fogadalomtétel is. Beszédében kihangsúlyozta, hogy az alázat a legfontosabb erény, melynek gyakorlásában Mária a mi példaképünk. A csodálatos szentmise után a püspök atya részt vett a légiós vezetők havi összejövetelén is, és áldását adta a zselízi valamint a Csallóközben megalakult légiós csoportokra. Minden lelkes Mária-tisztelő szeretet-vendégségre volt hivatalos az egyházgellei plébániára, ahova frissítővel, finomságokkal és kedves szóval invitálták a résztvevőket.

Ezen a szombati napon felragyogott minden Mária-tisztelő arcán az Istenanya mosolya. Égi Édesanyánk, köszönjük neked, hogy a Tied lehetünk.

GALGÓCZI RUDOLF
ZSELÍZI ESPERES-PLÉBÁNOS

Az Imakilenced befejező állomása Dunaszerdahelyen

A Dunaszerdahelyi Római Katolikus Plébánia és a Pázmaneum Társulás szervezésében június 10-én szombaton, a csallóközi magyar városban tartották azon kilenced 9. befejező állomását, amelyet a keresztény magyarságot és Európáért indítottak a Felvidéken. Az Imakilenced keretében havonta mindig más egyházközségben emlékeztek meg a felvidéki magyar katolikusok valamely magyar szent vagy hitvalló életéről. A Csallóköz szívébe ezúttal is több helyről érkeztek zarándokok.

A megemlékezés az Engesztelő Imaév jegyében kiadott imádság közös könyörgésével kezdődött. Ezután **ThDr. Karaffa János**, felbár-bakai plébános előadását hallgathatták meg a jelenlevők a szeptemberben boldoggá avatandó Salkaházi Sára testvéréről. Az előadó röviden ismertette a vértanú nővér életútját és szót munkásságáról, karitatív szolgálatáról. Az előadást követően került sor az ünnepi koncelebrált szentmisére, melynek főcelebránsa **Mons. Bíró László** kalocsa-kecskeméti segédpüspök, a Központi Szeminárium rektora volt. A nemrégiben megmáltott püspök atya nagy áldozatot vállalt, hogy eljött a Felvidékre magyar testvérei közé. A mise elején **Kiss Róbert** helyi esperes-plébános köszöntötte a püspök atyát, lelkiatyákat és a híveket. Bíró László püspök atya szentbeszédében megemlékezett a dunaszerdahelyi születésű (kis-

udvarnoki származású) Marcell Mihályról, aki a budapesti Központi Szeminárium rektora volt 1938-tól 1952-ig. 1944-ben, a legnehezebb időkben Pest érseki biztosaként működött Mindszenty hercegprímás helyetteseként. A hazatérő Szent Jobb fogadásán a Központi Szemináriumot képviselte. Lelkipásztorkodásának lényeges része volt a gyakorlati és elméleti neveléssel való foglalkozás. Újszerű, modern szellemű pedagógiai felfogását „A bontakozó élet” nyolc kötetében fejté ki. 1952-ben a kommunista erők megfosztották állásától, otthonától. Élete végéig oktatott, vizgáztatott a Hittudományi Karon, folytatta hithirdető, lelkipásztori, írói munkáját. Földi maradványait a Farkasréti temetőből csak 1988-ban helyezhették át az Egyetemi templom kriptájába.

Az ünnepi szónok kiemelte, hogy Marcell Mihály egész életében fontosnak tartotta a hit megőrzését és a nemzettudat ápolását. Szerinte az egészséges nemzettudat a családban fejlődik ki, ezért fontosak a keresztény családok a magyarság megmenekülése érdekében.

A szentmise végén ThDr. Karaffa János, a

Pázmaneum Társulás elnöke megköszönte a Pázmaneum tagjainak és támogatóinak kitaratást, a segítséget és a hűséget. Összefoglalta a 9 helyszínt, ahol az Imakilenced eseményei zajlottak. A püspök atya bátorító szavait megfogadva bejelentette, hogy reményeink szerint újabb 9 állomásból álló Imakilenced indul majd az ősszel. Az Imakilenceden részt vett híveket és papokat előtte zarándoklatra várják. A júliusi zarándoklat keretében megismerkedhetnek a magyar hitvallókhöz kapcsolódó emlékhelyekkel. A zarándoklat mottója: A magyar hitvallók nyomában. A zarándoklat állomásai: Csehímszent, Körmend és Szombathely. Részletes tájékoztatást majd a Pázmaneumtól kaphatnak az érdeklődők.

Végezetül Marcell Béla hagyományörző, a Csallóközi Múzeum volt igazgatója köszönte meg Bíró László püspök atya szívhez szóló és bátorító szavait. Béla bácsi szintén a Marcell nemzetségből származik, gyakorta tett látogatást Marcell Mihálnál és ma is hűen ápolja a család hagyományait. Az ünnepi szentmise a pápai- és magyar himnusz eléneklésével zárult. A szentmisét követően a plébánián szeretetlakomára gyűltek össze a zarándokok és a lelkiatyák.

KARAFFA ATTILA

A görög katolikus liturgia 3. rész

Az előző részben a görög katolikus templom berendezését vettük szemügyre, amely teljes egészében eltér a római templométól. Képzeltbeli utunkat az egyenlő szárú kereszt alaprajzú görög templomban a szentélynél hagytuk abba. Lépünk most be az ikonosztázon keresztül a szentélybe. De ne a közsős, legdíszesebb kétszárnyú ajtón, az úgynevezett királyi ajtón, mert azon át csak a pap közlekedhet. Az ajtó szárnyain festett kép látható, az örömhírvétel. Nagyon beszédes jelkép az, hogy az ajtószárnyak sarokvasain a 4 evangélistát ábrázolják, hiszen az evangélium sarokvasai ők. Az üdvösségünk azon áll, elfogadjuk-e az általuk írt evangéliumot. Zseniális ez a képi, szimbólumokat felhasználó ősi keleti ábrázoló rendszer, amely így tudja megmutatni a talán tanulatlan hívőnek, hogy Krisztus az ajtó, csak rajta keresztül juthatunk az atyához.

De hogyan alakult ki ez a furcsa szokás, a képállványállítás a keleti egyházban?

A szentélyt a hajótól a templomban eredetileg csak egy kis korlát választotta el. Erre a korlátra ikonképeket függesztettek. A korlát egyre magasabb lett, mígnem a plafonig ért. A 14. sz.-ra kialakult az a rendszer, melyik ikont, hová kell helyezni. A képek számának és sorrendjének szigorú kánonja van. Az ikonasztalban nem bálványimádásról van szó. A képen ábrázolt szentet tisztelik a görög katolikusok, nem pedig imádják. Nem a képet, vagyis a fát és festéket tisztelik, hanem a szentet, akit ábrázol. Az ikonon még maga a Mennyei Atya is ábrázolható!

Hogy lehetséges ez? Hiszen Ő láthatatlan! De megmutatta magát Krisztusban, hiszen az Atya és a Fiú egyek. Az ikonok olyan fontosak a görög katolikus egyházban, hogy Krisztus és az Isten-szülő ikonja nélkül nem is szabad misét tartani, liturgiát végezni! Ikont nem is akárki festhet! Az elkészült ikont felszentelik.

Az ikonosztáz 48 képből áll. Legalul, balról Szent Miklós ikonja, vagyis a mikulásé, mert ő a görög katolikus egyház védőszentje. Mellette az Isten-szülő Mária a kicsi Jézussal, majd a tanító Krisztus, nyitott evangéliumos könyvvel a kezében, majd a templom védőszentjét ábrázoló ikon következik. A királyi ajtó felett az utolsó vacsora ikonját tekinthetjük meg, felette az Ítéző Krisztus ikonja, felette, az ikonosztáz csúcsán a kereszt van megfestve, tövében a Szűz Anyával és János apostollal. A vízszintes sorokban, alulról felfelé, Krisztus életének képei, a második sorban Szűz Mária életének ikonjai, a harmadik sorban az apostolok foglalnak helyet, előfordul, hogy van

negyedik sor is, ott a próféták láthatók. A belső szentély a Titkos Vacsora termét jelképezi, de a Golgotát is, és a Szentlélek leszállásának helyét. A szentély berendezéséhez tartozik természetesen az oltár, ami fölé a görög templomban baldachin borul. Az oltáron található a szentségház és állandóan ott van az evangéliumos könyv. Tehát itt is egy eltérő szokás figyelhető meg a római katolikus hagyományhoz képest. A görög pap, mivel háttal miséz, nem akadályozza a híveket a szentségház látásában, amely az oltáron van. A római templomban a szentségházat máshová helyezik, nem arra az oltárra, ahol az átváltozás történik, hanem egy másik oltárra, mellékoltárra vagy külön szentségtartóba. A görög oltárról soha nem veszik el az evangéliumos könyvet, ez a gesztus jelzi, hogy Krisztus mindig jelen van egyházában, ellenben a római templomban a mise végétével mindent elpakolnak.

Másik görög sajátosság az oltáron az ereklyekendő. Krisztus levételét ábrázolja a keresztről. Ahol a kereszt két szára metszi egymást, arra a pontra valamelyik szent földi maradványát varrják be. A híveknek nem szabad hozzányúlni, és nélküle nem végezhető liturgia!

Hogyan alakult ki ez a szokás? Eredetileg az oltárba építették bele az ókeresztények az ereklyét, de mivel a pogányok gyakran meggyalázták az oltárt, szétrombolták, a hívek kendőbe csavarva rejtették el az ereklyét. Továbbá található még a görög szentélyben egy előkészületi asztal, rajta egy szekrényke, amelyben az áldoztatáshoz szükséges kellékek foglalnak helyet, valamint a püspök és a papok széke. A szentélyhez kívülről csatlakozik a hozzáépített sekrestye. Természetesen a belső szentély is ki van festve, az előkészületi asztalnál vagy karácsonyi jelenet, vagy a Getcemáni kertbeli vérverejtkezés látható. Az oltár fölé a kiterjesztett karú Isten-szülő festménye kerül, aki éppen állapotos a kicsi Jézussal. Ezt úgy jelzi a kép, hogy Szűz Mária szíve alá odarajzolja a magzat Krisztust. Az Isten-szülő képe alá kerülnek a görög liturgiák szerzői, Nagy Szent Bazil és Aranyszájú Szent János festményei. Miután áttekintettük a görög katolikus templom belsejét, berendezését és képeit, a következő részben, a pap különös ruhával ismerkedünk meg, melyek ószövetségi eredetűek és teljességgel eltérnek a római katolikus pap ruháitól.

PAPP NÓRA

Április 24-én lett a Lourdes-i Bazilika káplánja Regőczi atya, Lourdes püspöke adta át neki a kinevezést

Regőczi István a Belgiumban felszentelt magyar pap a II. világháború közepén tért haza, hogy hivatását itthon megkezdje. Külföldi kapcsolatai révén, kinti anyagi segítséggel árvaházat hozott létre Máriaremetén, ahol 240 hadiárvt gondozott. A kommunista hatalom nem jó szemmel nézte a pap tevékenységét, ezért 1949-ben, egy késő éjjel, egy aszszony kopogott be hozzá azzal az ürüggyel, hogy a pap édesanyjáról hoz hírt. Amikor Regőczi atya ajtót nyitott, négy civil ruhás nyomozó rontott be az árvaházba, házkutatást tartottak. Fegyvereket kerestek, mindent felforgatva, még a szomszédos templomot is! Az atyát elhurcolták.

Kihallgatása előtt órákig feltartott kézzel kellett állnia, a falhoz lapulva. Meglepődve vette észre a falon az Ecce Homo bekarcolt feliratot. Arra gondolt, Belgiumban, Brugge-ben, a semináriumban is volt egy Ecce Homo szobor, s akkor azt kérte Jézustól, hadd legyen ő is fogoly érte. Most ez teljesült, nyirkos pincebörtönbe került. A vád az volt ellene, hogy Belgiumnak kémkedik. A kihallgató nyomozók közül az egyiket felismerni vélte, annak a zsidó családnak a fia volt, akiket ő bűjtött Pestszenterzsébeten. Mivel a kémtevékenységet nem ismerte el az atya, az egyik kihallgatáson nekilökték a forró vaskályhának, így a karja megégett, felhólyagzott. Hiába magyarázta, hogy az árvagyerekeket ő nem népellenségre neveli, hanem arra, hogy imádkozzanak és dolgozzanak, ami a bencés jelszó is – Ora et Labora –, ez a kommunistákat nem hatotta meg. Regőczi atya ítélet nélkül négy évre internálótáborba került. A papokat egy szobában helyezték el, voltak ott már a szalézi, jezsuita, ferences, domonkos, ciszterci, piarista rendből is. A lágerben kellett megtudnia, hogy édesapja meghalt. Kérte, hogy a temetésre engedjék ki, de a temetés már megvolt. Egyetlen vigasza a misézés volt.

Látogatót sem engedtek be hozzá, csak két havonta tíz percre az öccsét. Nyíltan megmondták a raboknak az örök, hogy ők reakciósook, a nép ellensége, akikkel nem kell elszámolni,

Kütvölgy

Regőczy István, az Isten vándora

A kilencvenéves atya tiszteletére

Regőczy atya Táborhegyi zárandokház kertjében a szökőkútnál

úgyhogy bármikor érheti őket halálos 'baleset'. Regőczy atya együtt raboskodott Mócsy atyával, XII. Piusz pápa futárjával. Mócsy atyának megvolt a joghatósága arra, hogy gyakorolja az akkor még ismeretlen koncelebrálást a misén.

A következőképpen misézett Regőczy atya a paptársaival a börtönben: A nagy teremben körbe sétáltak, több mint 70 pap, mindannyian mondták magukban a miseszöveget. Amikor Regőczy atya az átváltoztatáshoz ért, a szívére mutatott. Ugyanis a mellzsebében, egy kis alumínium dobozkában pár csepp bor, zubbonyának zsebében pedig kenyér volt. A misebort

persze jól el kellett rejtetni, hogy motozáskor, szoba ellenőrzéskor ne találják meg. Ezért éppen a szobaparancsnok matracába dugták el az ellenőrzés idejére. Amikor elfogyott a misebort, úgy csempészték be a táborba, hogy a kintről kapott csomagban, a fogkémes tubusba volt rejtve a bor kis üvegcsében. Maga Regőczy atya is készített bort. Egy-egy jóindulatú szakácstól mazsolát kért, vízbe áztatta, megerjesztette. Az oltáriszentséget gyufás skatulyában juttatta el a betegeknek, ill. egy rabtárs a konyhai kondérba dugta el, amikor osztotta szét az ételt. Ez a rabtárs szabadulása után pap lett.

Karácsonykor, az egyik szobrász rabbal, kenyérből jászolbéli Jézuskát formáztatott, több napi kenyéradagjáról lemondva. Örült a nem várt meglepetésnek a sok pap. A kenyér Jézuska karácsonyi hangulatot varázsolt a barakkba. Éppen szenteste raktak be közéjük egy rabot, aki három napja nem evett. Nem tudtak neki más adni, mint a kenyérből Jézuskát. Így táplálja Krisztus testünket-lelkünket. Ebből a rabságból 1953. szeptember 24-én szabadult az atya, éppen Fogolykiváltó Boldogasszony napján!

Meg is látogatta a váci püspököt, Pétery Józsefet, aki Hejcéen volt házi őrizetben. Mindketten engedelmeskedtek XII. Piusz pápának, akinek a kommunizmussal szemben az volt az álláspontja „kitartani a börtönig, akár a vértanúságig.” Nem sokáig, csak három évig élvezhette a szabadságot Regőczy atya. 1956-ban ismét le-

tartóztatták, a máriabesnyői árvaházból vitték éjjel kocsival Pestre, március 15-e előtt. A 'megbizhatatlan' feketelistán szereplő személyeket ugyanis a március 15-ei ünnepség előtt félelmükben börtönbe zárták a kommunisták. Ekkor ügynököknek akarták beszervezni az atyát. Este 9-kor a börtönből áldását küldte mindig az árvái, szerettei felé. A később Belgiumban megjelent könyvében ezt is leírta. A belgáknak ez úgy megtetszett, hogy szöveget is írtak hozzá négy nyelven szentképpel együtt. A szokás elterjedt az egész világon, a pápához is eljutott. Ez volt a börtönszvenedések egyik gyümölcse. Ekkor még elengedték, de élete nem volt korántsem nyugodt. Egyik plébániáról a másikra

Regőczy atya áldozat vasárnap nagymiséjén – 2006.05.21.

helyezték, árvaházait feloszlatták, nála rendszeresen házkutatást tartottak, híveit kihallgatták. Ez történt Máriaremetén is 1963-ban, ahonnan a Markó utcai fegyházba került, zsebmetszők, tolvajok közé.

Mindig el volt készítve az atya otthonában a fogkrémtubusban a bor, és egy szelet kenyér, hogyha börtönbe kerül, tudjon majd rabságában misézni. Ezeket most is magával vitte. A vád elene kémkedés, hűtlenség, hazaárulás volt, valamint, hogy rádióüzeneteket küldött Belgiumnak. A tárgyaláson még azt is a vádpontokhoz csapták, hogy az árvákat államellenes tevékenységre bízta. Mire kiszabadult, a helyére más plébánost neveztek ki. Hiába reklamált Grösz kalocsai érseknél, az még csak nem is fogadta. De volt más paptárs is, aki eltaszította magától, méghozzá egyik rabtárs! Maga kérte a püspököt, hogy helyezték el mellőle Regőczy atyát, mert 'túlságosan' felpezsdíti a vallásos életet Nógrádverőcén, ami a kommunistáknak szemet szúrhat és akkor az ő nyugalmanak vége.

1971-ben ismét börtönbe került, 20 hónapra, engedély nélküli könyvkiadásért. Cellájának falára 14 keresztet rajzolt, aminek segítségével járta végig a keresztutat. A rózsafüzér titkait az ujján számolta. Suszterként, raktárosként dolgozott. Meglátogatta a váci püspök. A diós süteménybe, amit tőle kapott, sok mazsola volt sütve, hogy misebort tudjon belőle készíteni Regőczy atya és a jezsuita cellatársa, aki 8 évet kapott. Regőczy atya, üldözöttségei ellenére 300 árva gyereket nevelt fel, akik közül 10 a papi hivatást választotta. Továbbá 7 templomot épített fel. PAPP NÓRA

Regőczy atya – 2006 május első péntek

Fotó: Szilvásiné Marika

Gyermekekkel a kútnál

Regőczy atya Lourdesi kereszttel – 2006.05.21.

Újjászületett a pesti barokk Kálvária

A Magyar Képzőművészeti Egyetem campusában, az Epreskert kellős közepén, szobrok és szobortöredékek között, kis domb tetjén áll büszkén az újjászületett pesti barokk KÁLVÁRIA. Avatása stílusosan húsvétvasárnap, a feltámadás ünnepén történt, a Főváros, a Terézváros és az Egyetem képviselőinek részvételével, valamint az Arcangelo Kamaraegyüttes és a Schola Cantorum Budapestiensis gregorián énekek latin és magyar nyelvű kíséreműsorával.

Pest-Buda első kálváriája eredetileg a mai józsefvárosi Kálvária téren állt, az 1740-es években épült, kegyes adományból: Anna Mária Viznerin, aki 1717-ben halt meg, végrendeletében hagyott pénzéből építette a híres barokk mester, *Mayerhoffer András*, többek között az Egyetemi templom és a Grassalkovich család pesti és gödöllői palotáinak építész. Budapesten szinte kizárólag a XIX. század végétől látjuk a város építészetét, viharos történelmünk folyamán a középkor és a barokk elsüllyedt, alig néhány hírmondó maradt a XVIII. századból. Ez a Kálvária egyike a kevés megmaradtnak. Első megmentője Stróbl Alajos volt, aki, még mielőtt telje-

sen széthordták volna, 1893-ban saját költségére, kövekre szétbontva, az Epreskertben újra felállította a már romlásnak indult becses műemléképületet. 1890 óta csaknem minden művészünk itt végzett – fontos volt, fontos ma is, hogy ebben a műemléki környezetben tanulhassanak. De a háború, nemtörődömség következtében a rom egyre tovább romosodott. 1990-ben az egyetemre került új oktatók elhatározták, hogy valamit tenni kell. Az *Expo*-ra tervezték rendbehozatalát, de az *Expo* végül is elmaradt. Búza Péter újságíró újjította fel a terv gondolatát: civil kezdeményezés, összefogás eredményeképpen végül 2002 decemberében a Bu-

dapesti Városvédő Egyesület szervezésében létrejött a *Barokk Kálváriáért Alapítvány*, a nem tartós kőből készült, szinte felismerhetetlenné romlott, kiemelke-

dően értékes műemlék restaurációjáért. Mecenások, támogatók segítségével összekapart pénzből három esztendő alatt, rengeteg faragását mind újrafaragva végezték el teljes rekonstrukcióját.

Az épület kerek alaprajzú, 12 tengelyes árkádsor veszi körül, 10 lépcsőfokos áttört kőkorlátos kétkarú feljárattal. Fent terasz, ezen állott eredetileg a Kálvária 7 alakos szoborcsoportja, de ez már sajnos nincs meg.

Az avatóünnepség végén a védnökök, kurátorok aláírtak egy dokumentumot, majd a hallgatóság is csatlakozhatott aláírásával. Mindnyájan kaptunk egy Emléklapot azonos szöveggel, melynek végén ez áll: „*Az avatóünnepség résztvevőjeként aláírással hitelesíttem azt a szándékomat, hogy gondoskodó figyelemmel kísérem az építmény sorsát.*” A zárókőbe elhelyezendő dokumentum a műemlék sorsát foglalja össze *Dobó Bianka* grafikai ábrázolásával.

A jövő? Az épületet elsősorban az egyetem használja majd, kiállításoknak, kulturális eseményeknek fog helyet adni. De lesznek egyházi, szakrális művészetekre koncentráló fesztiválok, ezek idején megnyílik a nagyközönség részére is. Az *Epreskeri esték* rendezvénysorozatának helyszíne és színpada a Kálvária rotundája, kápolnatere. Megközelíthető az Egyetem Szondi u. 71. szám alatti kapujától. (További információk: *Budapesti Városvédő Egyesület*, Tel.: 322-3870.)

KOVÁCS MÁRIA

Két patinás budapesti evangélikus iskola – a valamikori Deák téri leánygimnázium és párja, a Fasori fiúgimnázium (a későbbi Nobel-díjasok otthona) –, mindkettőben új igazgató próbál megküzdenni az egyre növekvő gondokkal. A Fasorban Ódor László nyelvész, egykori nagykövet, a Deák téren egy törékeny fiatal hölgy, Gadóné Kézdy Edit, aki bizonyára nagyon tud valamit, mert Schulek Mátyás igazgató tavalyi nyugalomba vonulása után egyhangú lelkesedéssel választotta meg a tantestület.

A Deák téren évente tartott öregdiák-találkozón (amelybe – reményeink szerint – lassan beolvadnak az iskola egyházba való visszatérése óta ma már vegyesen odajáró fiúk-lányok) bemutatkozott az új igazgatónő és bemutatta az iskolát, amelyet augusztus óta vezet. Tulajdonképpen hazatért, hiszen gyermek- és ifjúkorában a Deák téri gyülekezetben nevelkedett. Amit ott megtapasztalt, azt akarja továbbadni – mondta. 1988-ban végzett az egyetemen, biológia-kémia szakon, 9 évig tanított a Fasorban. 1997-ben lett igazgatóhelyettes, 3 évig volt tanár. Ez alatt alaposan megismerte az iskolát, barátságos légkörét és tanári karát, az uralkodó szeretetteljes stílust. Mindezt folytatni kívánja. Nagy öröme a stabil tanári kar: igényesek, elkötelezettek ehhez az iskolához. Három pontban összegezte törekvéseit: istenkeresés, közösség-

hez tartozás, szellemi fejlődés. Széles körű alpműveltséget biztosítanak, különösen a humán területre helyezve a hangsúlyt. Művészetet, német, angol nyelvet tanítanak (nyelvvizsgákon élen jár az iskola), egészen érettségig. Fontosak a közösségépítő alkalmak. A „minden hónapban egy program”: látogatásokat jelent múzeumokban, a Parlamentben, de járnak színházba, sőt börtönbe is elmennek. Zene- és énekkarok működnek, „csendes napokat” tartanak. Iskolalelkészük közös a Fasori gimnáziummal. Modern eszközöket is használnak: az iskola honlapját frissen felújították (egy tavaly végzett diák tartja karban), fotók szá-

molnak be iskolai eseményekről. Van diatár és CD-re is írnak.

Néhány képet mi is megnézhetünk a felvételek közül. Egy erdélyi kirándulást 2005-ből, a 12. évfolyam Kalotaszegen járt, táboroztak a Szent Anna tónál. Élmény volt a látogatás Bőjte Csabánál Déván, ahová az iskolában összegyűjtött könyv- és pénzadományokat vittek. Svédországi csereúton (most éppen a svédek vannak nálunk) egy rézbányában és a Rattviki Falumúzeumban jártak. – Szigetközi nyári táborozás. Minden évben másutt, természetvédelmi tábor. – Gólyabál, ahol a „nagyok” táncoltatják a kicsiket. – Jótékonyági koncertek évente a templomban, Adventben. – A nagyok ének- és zenekara. – És a szalagavató bál. Szól a rézfűvös együttes, Bencze Gábor vezényletével. Az első tánc a palotás, majd a 12. évfolyam skót táncot ad elő. És a keringő – „megszépülnek a kamaszok”: gyönyörű párok, a lányok hosszú fehér estélyi ruhában, rájuk sem lehet ismerni!

Sajnos, az anyagi nehézségek mellett nagyobb terveket nem szöhetnek, a megvonások miatt egyre nehezebb a költségvetést egyenesben tartani. Az alapítványok és néhány sikeres pályázat nélkül már tavaly csődöt mondtak volna. Adja a Jó Isten, hogy legalább a mostani színvonalat tartani tudják!

KOVÁCS MÁRIA

A tojás az élet forrása, eleink az egész világot belőle származtatták. Így szól erről a Kalevala:

Tojásbéj alsó feléből idelent az anyaföld lett,
Tojásbéj felső feléből magos mennybolt lett odafent,
Sárgájából a tojásnak sziporkázó nap született,
Fehérjéből a tojásnak halvány hold keletkezett,
Tojás tarka foltjaiból csupa csillag lett az égen,
Tojás fekete foltjából felleg lett a levegőn.

Az Evangélikus Országos Múzeum egy tárlatra való hímes tojást kapott kölcsön a Zengővárkonyi Tojásműzeumtól, amely Dr. Niehaus Rózsa magánygyűjtő ötezer darabos hímes tojásgyűjteményéből átadott háromezer darabból jött létre.

„Hímes tojás legyen tizenkét pár készen...”

Hímestojás-kiállítás az Evangélikus Országos Múzeumban – szeptember végéig

A tojásművészet eszköztára a kicsi méret ellenére hatalmasul gazdag. Több tucatnyi módszerrel létrehozott, káprázatosan szép hímes tojást mutat be a kiállítás. Nemcsak a technika sokrétű, hanem a témakörök is. Vallásos és nemzeti jelképeket vagy tájegységek mintáit hordozó, népi iparművészek által létrehozott gyönyörű példányokat látunk. Csak néhány az előforduló technikák közül: hagyományos sárközi tojások, viaszlevonatos, batikolt tojások erdélyi mintákkal, gravírozott tojások, korondi fazekas mintákkal festett lúdtójasok, baranyai, palóc viaszlevonatos, batikolt, törököpányi karcolt tojások (ezek nemzeti és keresztény szimbólumokkal). Legtöbb a viaszlevonatos tojás, de van berzselt, maratott, karcolt díszítmény is. Különleges a lehetetlenségű csipkére emlé-

keztető áttört tojások mintázata. Akit közelebbről érdekelnének ezek a különböző technikák, megveheti a Zengővárkonyi Múzeum kiadásában megjelent, gyönyörűen illusztrált „Hímes Tojás Múzeum, Zengővárkony” c. könyvet (1200 Ft-os igen méltányos áron). A vitrinekben

elhelyezett tojásokat a Néprajzi Múzeum Fotótárából kölcsönzött képek kísérik, további magyarázó szöveget számos képekkel pedig az érintő-képernyős számítógépen találunk.

KOVÁCS MÁRIA

Református hírek

A Csákvári Református Gyülekezetben április 29-én, szombaton nagyszámú résztvevő előtt került sor a gyülekezet jelképeinek megáldására, mely alkalommal a gyülekezet zászlaját és címerét Rázmány Csaba unitárius püspök és a gyülekezet lelkipásztora, dr. Kis Boáz áldotta meg. A gyülekezet avatószalagát Nagy Lenke lelkipásztor,

Csákvári Református Gyülekezet

Ilyen Nagydobrony ifjúsági kórusa, a nagyváradai Ifjúsági Kamarakórus, a csákvári Evangélikus Énekkar, a székesfehérvári Csomasz Tóth Kál-

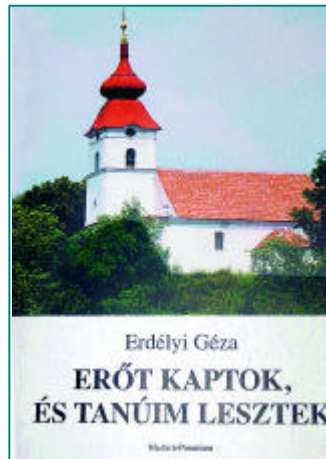
a Futár főszerkesztője kötötte fel a zászlóra. Az ünnepségen Rázmány Csaba püspök úr hirdette Isten ígését, mely alkalommal hitet tett és buzdított Isten követése, megtartó szeretetének ereje mellett. Ez alkalommal nyílt meg Pécsi L. Dániel címerkiállítás is, aki a Csákvári Református Gyülekezet címerét tervezte. A kiállítást Koós Judit művészettörténész, kandidátus nyitotta meg. Az alkalmat még színesebbé tette a Kárpát-medencei Kórustalálkozó, me-

mán Kórus, az alcsúti Echo énekkar, a felvidéki Egressy Béni, valamint a sepsi asszony, a zsarnoi asszonykórus, továbbá a kopácsi énekkar, a csákvári Református Intézmény Kórusa, végül a Csákvári Református Gyülekezet Kórusa valamint a Csákvári Ifjúsági Zenekar szolgált.

DR. KIS BOÁZ

A Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata

A Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata (MRETZS) Nagyváradon tartotta elnökségi ülését, melylyel párhuzamosan a Sajtóbi-

zottság is ülésezett. Az MRETZS Elnöksége legutóbbi kiadványait mutatta be, különösen is nagy szeretettel ajánlva, az MRETZS Elnökének, Erdélyi Géza püspöknek, „Erőt kaptok és tanúim lesztek” című könyvét.

A Dunamelléki Református Egyházkerület

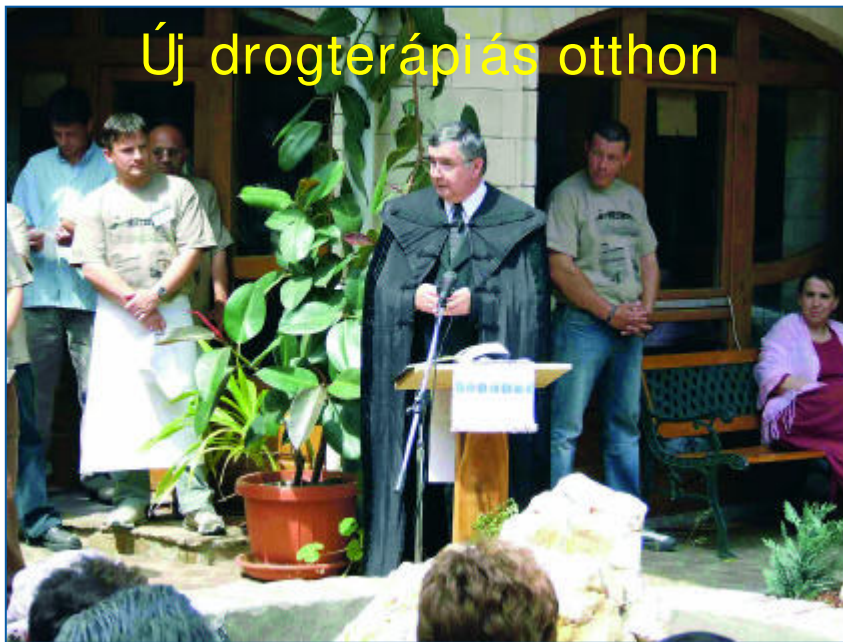
Pécsten tartotta kerületi közgyűlését, a Pécsi református Általános Iskolában és Gimnáziumban, mely alkalommal dr. Szabó István dunamelléki református püspök szentelte fel a református oktatási intézmény harangját.

A közelmúltban adta át ünnepélyes keretek közt dr. Bölcskei Gusztáv püspök, a zsinat lelkesi elnöke, Ráckeresztúron a drogterápiás otthon új épületét. Ez alkalommal Victorné Erdős Eszter, intézményvezető és Victor István lelkész adtak hálát Istennek azért a munkáért, amiben megsegítette őket.

DR. KIS BOÁZ

Új drogterápiás otthon

Velekei József Lajos grafikus és szobrászművész

Szerintem nagyon fontos, hogy ne csak az önjelölt, szalmaláng sikerű sztárocskák életével ismerkedjünk meg, hanem azoknak a több évtizede alkotó művészeknek a küzdelmeivel is tisztában legyünk, akiknek a munkáit nap mint nap látjuk a közterületeken. Velekei József Lajos grafikus és szobrászművész e bemutatkozás miatt eleinte kissé szabódott, inkább az elkészült munkáiról írjunk, de mivel a közelmúltban életműfilm is készült róla, csak ennyit mondott: még szoknom kell ezt a fajta nyilvánosságot is.

Hogyan indult a pályája?

Családunkban a művészet szeretete mindig jelen volt, de bátyám volt az első, aki ezzel a területtel is foglalkozott, 1956-ban a rádiónál megsebesült és a Vöröskereszt külföldre vitte. Itthon maradtam nővéreimmel, atletizáltunk, Velekei Márta a 60-as, 70-es években világranglista-vezető, olimpikon futó volt, én is válogatott szintű középtávfitó voltam. Édesapánk fizetése mellett családfenntartóként sportoltunk, mert a kalóriapénz jelentős összegként segített. Közben nagyon szerettem rajzolgatni, és az iskolai évek alatt rajzversenyeket nyertem. Csertői Oszkár azt kérdezte: „Most sportot kedvelő művész, vagy művészetet kedvelő sportoló leszel?” A sors teregetett, Zakopánban megsérült a lábam, ugyanott egy kedves művész azt mondta, „jobb lenne, ha nem futkosnék, hanem rajzolnék”, mert többet látott bennem. A nehéz döntést nekem kellett meghozni, a műtét és a hosszú felgyógyulási idő válogatott szintű sportolónál egyet jelentett a lenullázódással.

Érettségi után milyen irányt választott?

Erősödött a képzőművészeti vonal, nappal dolgoztam, esténként pedig a

Dési Huber
rajzkörben
rajzoltam a m.
Jelent-

keztem a Képzőművészeti Főiskolára, ahonnan kirugdostak, mert – gondolom politikai okból – családunk meg volt bélyegezve. Mindig olyan helyen vállaltam munkát, amely elősegítette a későbbi művészi pályámat. Kirakat- és kiállításrendező voltam, az Ofotért grafikai műhelyében, valamint a Vígszínházban díszítőmunkásként is dolgoztam. Itt statiszta szerepeket is

A szárnyakat ábrázoló hármaskapu

kaptunk, mivel mindig kéznél voltunk. Majd elköltöztünk Budapestről, Makón és Baján éltem az amatőr művészek életét. Ahogy puhult a politikai helyzet, a magfajta embereket összehelyezték a Bács-Kiskun megyei Fiatal Alkotók Körében, jó kezdeményezésnek tartottuk, de közben megfigyeltek, igaz, mi akkor nem tudtunk róla. Népművelőként táncal is foglalkoztam, és színpadi rendező diplomát szereztem. Sikereink voltak, díjakat nyertünk, a kreatív mozgás nekem mindig a képzőművészetet jelentette. Amíg barátaim mobil szobrokat csináltak, én az emberi testtel mint legáltalánosabb mobillal dolgoztam. Kijártam az élet főiskoláját. Felvettek a Művészeti Alaphoz, attól kezdve hivatásos képzőművész lettem.

Rusztikus szobrai fából készülnek, mikor szerezte meg ezt a szép és természetes anyagot?

A hetvenes években jártam a Tisza mellett szervezett természetvédelmi táborban. Sok művész fát faragott. Barátok kaptak rá, faragjak valamit, meg tudtam csinálni és sikerélményt adott. Ellestem, nem tanított engem senki. Eleinte használati tárgyakat, de később a gondolataimat is meg tudtam faragni. Ha fát faragok, jó íz van a számban. A fa olyan, mint az ember, úgy él és úgy hal meg, csak idő kérdése, 5 vagy 100 év, de végül sorsa ugyanaz. Nekem Magyarország egy ártér, tehát egy olyan földterület, ahol mindenkinek és mindennek iszonyú erővel kell megkapaszkodnia, mindegy hogy az életéért, a jövőjéért, a múltjáért vagy a kultúrájáért, mert a víz mindig jön. Víz helyett mondhatunk tatárt, törököt, németet, oroszot, bármit, mert mindig jön! Mivel nekünk ez a hazánk, itt születünk, itt szeretnénk élni maradni. Nálam ez a logika elindított egy fa misztériumot.

Mégis a szobrászi pályám süttői mészkövel indult. Supka Manna művészettörténész közbenjárásával egy Prométheusz-

Az Apokalipszis után

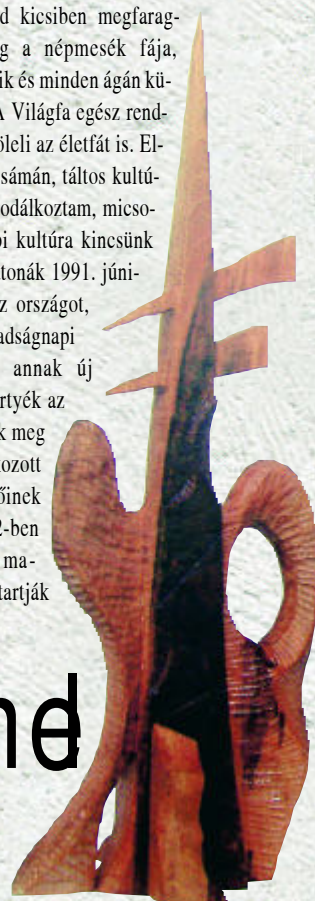

Világfa

rajzom alapján faragtam meg a szegedi Prométheusz kiadó igazgatójának síremlékét a Farkasréti temetőben. Prométheusz nem a lángot hozza, hanem ő maga a tűz, lángnyelvekből áll össze.

Számos munkája található az országban, melyeket tartja a legjelentősebbeknek?

1991-ben Tolcsvai Béla barátom készülő „Nappfény fia” című rockoperájához „díszletként” szerepelt a „Világfa” alkotásom. Először gipszmodellt készítettem, majd kicsiben megfaragtam. Világfa jelenség a népmesék fája, amelyre Jankó felmászik és minden ágán különböző világot talál. A Világfa egész rendszerünk jelképe, és felöleli az életfát is. Elkezdtem foglalkozni a sámán, táltos kultúrával, ősi jelekkel, rácsodálkoztam, micsoda gazdag magyar népi kultúra kincsünk van. Mivel az orosz katonák 1991. június 27-én hagyták el az országot, felmerült egy új szabadságnapi ünnep gondolata, és annak új szimbóluma. Nemeskürtyék az én Világfámban találták meg az új jelképet, és találkozott Gödöllő város vezetőinek gondolatával, így 1992-ben felállították a 12 méter magas Világfát, és alatta tartják az ünnepségeket.

Munkáimmal a hitet mesélem el

A másik, összetett munkám Kisorosziban található. Illés Lajos és Szörényi Levente szervezésében megalakult egy tábor, a Kárpát medencei magyar gyerekek számára. A misszió megalapításakor hívtak, segítettem, a kuratórium tagja voltam, tanítottam, és az egyre bővülő épületegyüttes esztétikai alakításában részt vettem, mert mindent magunk csináltunk. Makkai Lilla, aki ma is gondját viseli és vezeti a kurzusokat, jó tanácsokkal látott el. Már a bejárati fa kapunál is szimbólumot alkalmaztunk, a Dunakanyarra jellemző hárm-

Kisoroszi

Léleküzenet

kapu, és székely rendszert ötvözve, szárnyakat ábrázol, mintha a belépő a hátra venné, angyalként érkezne és menne el. Az udvaron többek között színjátásra alkalmas helyet alakítottunk ki. Az épület alsó szintjén közösségi terem, étterem, míg az emeleten a hálóhelyek találhatóak. Az ablakok körüli és más

részeket fadaragással díszítettük. Télidőben a nagy gyülekezeti teremben tartják az istentiszteletet. A mennyezet dekorálásával kezdődött a feladatom, a doboz alakú helységet a gótikus katedrálisokra emlékeztető összehajló vonalrendszerrel oldottam fel, közte Jézust jelképező motívumokat helyeztem el. A világító testek kifaragása után, a főfalra megfestettem az angyali üdvözlést „Örömhír” címmel. Mint művésznek, nekem ez egy megfogható jelenséghez kötődik, átéltem az Alföldön, amikor a fecske naponta hazaérkezik. Egy kört ír le a ház körül, megáll a gazda előtt, kiterjeszti a szárnyát, olyan, mintha köszönne, leír egy kis kört, és várják a fiókái a fészkekben, ott a család.

Ezzel a munkáimmal a hitemet mesélem el. Úgy gondolom, minden ember találkozhat a Teremtőjével. Én naponta találkozom a Teremtővel, érzem a jelenlétét, nagyon boldog vagyok ettől. Az alkotóerőm zöme Tőle származik, és akkor teljesítem azt az akaratot, amiért én ide jöttem, ha minél több művet hozok létre. Hitem megdönthetetlen, és nem kell hozzá megerősítés.

NÉMETH ANDREA

Orgonahangverseny-sorozat a pusztaszabolcsi római katolikus templom barokk orgonáján

Valódi kincset rejteget a pusztaszabolcsi templom. Magyarország egyik barokk orgonáját. Szinte hihetetlen, hogy egyáltalán fennmaradt. 1700-tól már az esztergomi ferences templomban állt, ahonnan 1941-ben 3000 pengőért Pusztaszabolcsra kelt el. A már

erősen leromlott orgonát a belseje teljes kicserélésétől csak az mentette meg az ötvenes évek elején, hogy a megbízott orgonaépítő eltűnt az összegyűlt pénzzel. Ezzel megmenekült, és 2002. április 15-én elkezdődött az orgona restaurálása. Maga az orgonaszekrény is egyedi, oldaltábláin figurális festések vannak, madár- és virágábrázolással. A hangszer most ismét eredeti szépségében pompázik. A Pažický-féle átalakítással (1778) létrejött állapotába visszaalakítva ez a hangszer ma Magyarország legrégebbi és legteljesebb állapotban megőrződött kétnemű barokk nagyorgonája.

2005 májusában indult a hagyományteremtő hangversenysorozat – Baltási Nándor plébá-

Hangversenyek (mindig 19 órai kezdettel):

Július 15. Sirák Péter
Július 29. Szilágyi Gyula – Tisztelet Bakfark Bálintnak, a szerző születésének 500. évfordulóján
Augusztus 12. Karasszon Dezső
Augusztus 26. Méhes Balázs
Szeptember 9. Hock Bertalan és a SOTE szimfonikus zenekar
Szeptember 23. Zászkaliczky Tamás
Október 7. Finta Gergely
Október 21. Kovács Róbert
November 4. Egyházzenei hangverseny

nos úr kezdeményezésére –, mely az idei évben is folytatódik. Meghívott művészek adnak elő leginkább barokk orgonaműveket, akik között az összes történelmi egyház művésze képviselteti magát. A hangversenyek után egy hangulatos „pogácsás” beszélgetésre is sort kerítenek az előadó és a hallgatóság között.

A hangversenysorozatról bővebben és az esetleges változásokról tájékozódhat az orgona honlapján:

www.barokkorgona.hu

RÁC KRISTÓF LÁSZLÓ

A menekülés és az otthonra találás templomainak ünnepei...

„En csak kis fatornyú templom vagyok,
Nem csúcsíves dóm, égbeszökkenő,
A szellemóriások fénye rámragyog,
De szikra szunnyad bennem is: Erő.
S bár irigykedve holtig bámulom
Az én szívem is álmok temploma,
És Isten minden templomban lakik.”

Reményik Sándor: Templomok

Túrmezei Erzsébet, jeles protestáns vallásos költőnőnk úgy fogalmaz egyik versében, hogy a templom otthona, amelynek ajtaján belépve mindig hazaér. Mestersége műhelyének is nevezi Isten hajlékát, mely templom-má formálja életünket, régi emberből új emberré tesz.

Ilyen templomaink vannak itt e kis hazában unitárius egyházunk híveinek is. Ezek közül kettő, a pestszentlőrinci és a kocsordi (az északi határszélen) jeles ünnepeket ülték június 4-én és május 27-én.

Az 1920. június 4-én aláírt, a nagyhatalmak által ránk erőszakolt és az utódállamok által kierőszakolt embertelen ország- és magyarságcsönkítő trianoni diktátum után az elrabolt országrészekből sokan az Anyaországba menekültek és itt leltek otthonra. Vagonlakás, alkalmi munkák, munkanélküliség, szétszakadt családok, elvesztett szülőföld, kirekesztés, megannyi ok a fájdalomra és kétségbeesésre. De a székelyudvarhelyi, az Anyaországban nem ismert költő, Tompa László megfogalmazta, hogy baj közt edződik a székely. És az unitárius székelyek (többnyire székelyek, sok más jó-érzésű ember támogatásával!) minden fájdalom enyhítésére felépítik erdélyi stílusban a pestszentlőrinci templomot, és 1936 júniusában fel is szentelik az egy Isten tiszteletére. Ez a templom ünnepelte építésének 70. évfordulóját Pünkösöd áldott ünnepén és a gyászos fájdalom-diktátum (nem békediktátum, mert azóta sincs béke a lelkekben!) 86. évfordulóján. A Szervét Mihály tér, 1. szám alatti templom a kerület ékessége, hiába építette körül a szocreál a szégyenteljes Kádár-Castro Havanna-telep nevet viselő betonkolosszusokkal. Az ünnepi istentiszteleten az évfordulás megemlékező igehirdetést Rázmány Csaba püspök tartotta, visszatekintő beszédet mondott, különös hangsúllyal a

Pestszentlőrinci templom

magyar nemzet tragédiáját kiemelve, Elekes Botond főgondnok. A gyülekezet szép ünnepi rendezvénye arról tanúskodik, hogy „nem fajult el még a székely vér,/ minden cseppje drága gyöngyöt ér!”

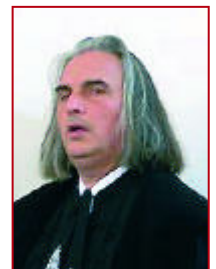
A kocsordi gyülekezet és temploma egy másfajta hazatalalásról szól. Egy másik keresztyénekezetet kiszakadt része döntött úgy, hogy unitárius felfogás szerint kívánja élni hitéletét. Az erdélyi születésű, a világon egyedüli magyar alapítású egyház hitelvei szerint

Kocsordi templom

szerveződő közösség 1938-ban építette fel e tájakon is, de az Anyaországban is szinte egyedülálló templomát. Kazettás mennyezetével (amit első lelkésze Kereki Gábor festett!), sajátos népi stílusával nagyon sok látogatót vonz, szinte minden székely jegyet hordoz magán. (Dr. Kovács Lajos egykori erdélyi püspök fogalmazta meg, amit már minden székely tudott és vallott, hogy az unitárius vallás „székely vallás”!) A templomot és a mellette lévő paplakot Dr. Sente László sepsiszentgyörgyi unitárius műépítész tervezte. Kereki Gábor mellett más lelkészek is beleépítették Erdélyből hozott lelkiségüket. Egy elnyert pályázat eredményeként megújult a templom, a paplak és környéke, változtatás nélkül. Az újjáavató istentiszteleten, május 27-én, amelyre kiszállt az Egyházi Képviselő Tanács jubiláló ülése is, megtelt a templom. Az ünnepi igehirdetést Rázmány Csaba püspök tartotta, az imádság Balázi László püspökhelyettes-főjegyző ajkáról hangzott el. Emlékeztető és eszméltető beszédet tartott Elekes Botond főgondnok. A mátészalkai énekesek és helybeliek műsorszámait emelték az ünnep áhítatát.

E tavaszi és nyárelői ünnepeink is arról tanúskodnak, hogy mindenképpen el kell lennie „vagyunk és akarunk lenni!”, mert nélkülünk a nemzet története is csonka, mint maga az Anyaország!

BALÁZI LÁSZLÓ

PÜSPÖKHELYETTES-EGYHÁZI FŐJEGYZŐ

Hitem szerinti válaszom: kőkemény nem!

Induljunk ki abból az alapigazságból, hogy mindnyájan Isten gyermekei vagyunk s hogy az Ő törvényei minden fajta erőszakot tiltanak. Mondanom sem kell, hogy a fanatizmus diktálta gyűlölet és terror, valamint az ellenterror sehová sem vezetnek, csak zsákutcába. Sokan és ostobán ragadják ki a Korán hitetlenek írtására vonatkozó passzusát, de azt nem tudják, vagy nem akarják tudni, hogy a mohamedán vallási vezetők és hívek túlnyomó többsége már régen túllépett ezen a mentálisan.

Utalnék arra is, hogy az Ószövetség „szemet szemért, fogat fogért” elgondolásával szemben Jézus új parancsolatot adott nekünk, hogy egymást szeressük. A mohamedán s különösen az arab kultúra igen gazdag, mély gyökerei vannak – csak meg kellene ismernünk. Persze keresni kell az utat ahhoz, hogy a másik oldal is ismerje meg a mi kultúránkat s ne a külsőségekből, káros megnyilvánulásból ítéljen meg bennünket.

Kibékíthetetlenek-e a kereszténység és a mohamedán világ közötti ellentétek

Látunk biztató jelenségeket. Napjainkban több ilyen esemény, kezdeményezés szem- és fültanúi lehettünk: a Pápa lengyel útja alkalmával imádkozott a különböző vallások megbékéléséért, a jordániai királyné az amerikai elnök feleségével fogott össze, hogy egymás-, a különböző kultúrák megismerése már gyermek- s ifjúkorban kezdődjék meg s néhány napja Budapesten keresztény, mohamedán és zsidó vallási vezetők találkoztak a megbékélés előmozdítása érdekében.

Meg kell mondani, hogy a médiák sok-sok erőszakot sugárzó hatása nagyon káros és éppen a műsorszórók, a sajtó tehetne igen sokat a helyzet javítása érdekében. Soha ne tévesszük szem elől, hogy a terrorcselekmények és az igazságtalan ellenlépések áldozatainak csaknem mindig ártatlan emberek, anyák, öregek és gyermekek keleten és nyugaton egyformán.

A leírtakat nem csak hitem diktálja, hanem szerény személyes tapasztalataim is. Isten megengedte, hogy néhányszor találkozhattam az arab világ egyszerű embereivel,

köztük egyházi emberrel is. Segítőkézségük, megértő szeretetük a szívemet melegítette. És látnom kellett például azt is, hogy Egyiptomban a tíz százalék kopt keresztény testvéri közösségben él a mohamedán tenger közepette...

Kedves Olvasó! Elegendő-e egyetérteni a leírtakkal s aztán megy minden tovább? Nem! Hallassuk szavunkat, véleményünket, ahol csak tehetjük, szűk- vagy tágabb körben és imádkozunk szüntelenül a megbékélésért, egy békésebb világot...

BAYER EMIL

Az 58 éves Kodák János aranykezü asztalosmester, a Balatonpart egyik kisvárosában él s éjszaka polgárőrként járja az utcákat, vigyázza a lakosok álmát. Segítőkézs: aki bajban van, mindig megtalálja. Igaz és szerény ember. Most életéről, gondolatairól faggatom.

Mondana néhány szót családi hátteréről, indulásáról?

Szüleim földműveléssel foglalkoztak, családunk mindig hívő református volt. Vonzódtam az asztalosmesterekhez s így kerültem tanulóként ma is tisztelt, kiváló mesteremhez, Papszt Zoltánhoz. A Balatonpartra később, tanulmányaim végzetével kerültem.

Hogyan ismerkedett meg közelebbről Jézussal?

A hitoktatás, a tanultak már gyermekkoromban nagy hatással voltak rám. A konfirmáció még közelebb hozott Mesteremhez, Jézushoz.

Lát-e reményt az igazi keresztény összefogásra?

A mai fiatalok közül is igen sokan gyakorolják a keresztény hitet, keresik Jézust s én reménykedem, hogy képesek az összefogásra.

Ön polgárőr. Beszélne röviden munkájáról?

Tagja vagyok a városi polgárőrségnek és fárasztó munkánk eredményeként a betörések, lopások száma az utóbbi években felére esett vissza.

E szavak, hogy szeretet, tolerancia, alázat kezdenek kiveszni sokak szótárából. Ezzel kapcsolatban milyen tapasztalatai vannak?

Sajnos az emberekből nagyon kiveszett

az egymás iránti tisztelet és szeretet. Sokan örülnek a másik bajának, ahelyett, hogy segítenének. Persze vannak kivételek.

Világunk rossz irányban halad. Elindult egy folyamat, amely lassítható, lenne, de aligha állítható meg. Klímaváltozás, természeti csapások, igaztalan háborúk, a bűnözés nemzetközi növekedése tapasztalható. Hogyan látja mindezt?

Valóban, az emberiség, nagyon nehéz időkre számíthat. Egyre nehezebb a megélhetés, sok munkahely szűnik meg s ezzel nő a létbizonytalanság. Elgondolkodtató, hogy a természeti csapások is egyre sűrűbbek.

Mit üzen a lap olvasóinak, az útkereső fiataloknak.

Hiszek az ima erejében, a szeretet hatalmában. Segítenünk kell – minden erőnkkel – az erre rászorulókat. És itt nem csak anyagi, technikai, hanem lelki segítségre is gondolok. Fiataljaink e téren is nagyon sokat tehetnek! Ehhez kívánok jó szándékot, testi- és lelki erőt, egészséget. Köszönöm a beszélgetést.

BAYER EMIL

Segélyszervezetek

A Segélyszervezet fennállásának 15. évfordulója alkalmából *dr. Lévai Anikó* köszöntötte a jelenlévőket. A "jobb adni, mint kapni" szólás tükrében elmondta: az érzi át ennek az igazságát, aki maga is segít. A bajnak nincs felekezete – mondta –, és örömet fejezte ki aziránt, hogy lassan egy évtizede ő maga is részese lehet egy olyan 15 éves összefogásnak, melyben az ökumenikus (jelentése: lakott föld) szó mind földrajzi mind pedig vallási értelemben hűen tükrözi a szervezet működését. Magyarországon, a környező országokban és a világ számos távoli országában egyaránt, a hazai egyházak közös „kinyújtott karjaként” segíti a bajbajutottakat, rászorulókat. Elmondta: Jó volt látni, ahogy a munkatársak megszólítják a bajbajutottakat – ehhez erős lelki állóképesség kell! A szervezet vezetőjét lelkipásztorként, disz-pécserként, menedzserként és egyben diplomataként jellemezte, mely tulajdonságok nagyban hozzájárultak az utóbbi 15 év eredményeihez.

Lehel László köszönetet mondott az alapítóknak és a kezdetektől a mai napig hűséges munkatársaknak, név szerint Ujlaky Tibornénak, Kreuzné Csákvári Andreának, Keveházi Klárának és Kovács Bélának. Köszöntőjében az egyházi és a társadalmi összefogás jelentőségét hangsúlyozta a továbbra is előremutató, hatékony segélyszervezeti munka zálogaként, melyet a mára 44 000 főre növekedett adományozói kör is fémjel. Mint mondotta: hála Istennek azért, hogy e '89-es évek végén indult kezdeményezés élére őt állította. Ezt követően az igazgató ismertette a szervezet 2005. évi munkáját részletesen bemutatató közhasznúsági beszámolóját, mely a helyszínen kiosztásra is került. Az elmúlt év humanitárius munkáit ismertette szót a Segélyszervezet hazai, temesközi, vajdasági, moldvai és az udvarhelyszéki árvízi segélyakcióiról. Ismertette a Srí Lanka-i, thaiföldi, oroszországi/csehszlovákiai, szerbiai/szandzsáki, afganisztáni, indiai és kárpátaljai/ukrajnai szerepvállalást. Mint mondotta, a stáb bővítése, a megkezdett programok folytatása mellett továbbra is a gyors reagálás és szakmaiság összhangjának megőrzésére törekednek. A Segélyszervezet hazai szociális munkáját ismertette elmondta, hogy mára 33 különálló szolgáltatással és mintegy 70 munkatárssal segítik budapesti, debreceni, miskolci, szolnoki, orosházai, és gyulai központtal a hajléktalanokat, a csonka családokat, gyermekeket és szenvedélybetegeket. A Vám és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága által lefoglalt, és a Karitatív Tanácson keresztül érkezett árukból mintegy 70 millió forint értékben juttatott el adományt a rászorulókhöz. *Lehel László* a további tervek között az Ökumenikus Segélyszervezet szociális intézményrendszer menedzsménjének erősítését és a szervezet szakmai szférában betöltött szerepének erősítését emelte ki. 2004-es tagságunk óta igen jelentős az Európai Unióhoz beadható pályázati lehetőségek kihasználása. Ezért jött létre a szervezeten belül az EU stratégiai osztály. Az ezzel kapcsolatos további célok között pedig a határokon átvívelő konzorciumok elősegítése a kiemelt feladat. A kommunikációs osztály és a gazdasági osztály jövőbeni feladatait szintén a bővítési és fejlesztési célok határozzák meg.

Az Ökumenikus Segélyszervezet 2005. évi pénzügyi beszámolóját *Szemerei Zoltán* felügyelő bizottsági tag, az Evangélikus Egyház Déli Egyházkerületének felügyelője

Ünnepélyes keretek közt tartotta évi rendes közgyűlését a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet május 30-án. A főként protestáns alapítású szervezet Budapest XXIII. kerületi Országos Szociális és Továbbképző Központjában rendezett alkalmán az alapító egyházkerületek képviseletében jelen volt *Dr. Bölskei Gusztáv*, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke, *Gáncs Péter*, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspöke és *D. dr. Harmati Béla* nyugalmazott evangélikus püspök, alapítványi elnök, a református, evangélikus egyházkerületek küldöttei, valamint az ortodox, unitárius és metodista egyházak képviselői. Jelen voltak még *dr. Lévai Anikó* és *Kovács KOKO István* jószoalgalmati nagykövetek, *Jakab Péter*, a Külügyminisztérium főosztályvezető helyettese, *Michael Weustenhagen*, a Diakonisches Werk Württemberg Alapítványának elnöke és *dr. Eperjesi Ferenc* a KPMG Hungária Kft. ügyvezető igazgatója.

ismertette, miszerint a bevétel meghaladta az 1,43 milliárd forintot, míg a kiadások összege több mint 990 millió. A következő évre átvitt két összeg közti különbséget a Segélyszervezet a megkezdett programok folytatására – így többek között Székelyföldön és Srí Lankán – használja föl. A Segélyszervezet könyvvizsgálatát végző KPMG Hungária Kft. képviseletében jelenlévő *dr. Eperjesi Ferenc* elmondta, hogy a Segélyszervezet a közhasznú egyszerűsített beszámolóját a magyar számviteli törvényben foglaltak és a Magyarországon elfogadott általános számviteli elvek szerint állította össze, a 2005. december 31-én fennálló vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

A Segélyszervezet Alapítványának éves tevékenységét *D. dr. Harmati Béla* elnök ismertette, aki egyúttal, az ökumené mint a 'szerepet közös kifejezésének' fontosságát hangsúlyozva röviden megemlékezett a kezdetekről és az eltelt 15 évről. *Jakab Péter*, a Külügyminisztérium képviseletében a közgyűlés időpontjában külföldön tartózkodó Gémesi Ferenc helyettes államtitkár és *Vizi László* NEFE főosztályvezető üdvözlését és jókívánságait tolmácsolta. Köszönetet mondott az Ökumenikus Segélyszervezet munkájáért, mellyel a tárca néhány évvel ezelőtt létrehozott Nemzetközi Fejlesztési és Együttműködési Osztályának (NEFE) működését folyamatosan segíti. Elmondta, hogy a Segélyszervezet tapasztalatai, tisztességes és megbízható hozzáállása és professzionálisan elkészített dokumentumai jelentős mértékben hozzájárulnak a NEFE munkájának folytatásához. Nemcsak a hazai szintű együttműködés, hanem az EU bizottságoktól érkező visszajelzések is kiválóan minősítik a Segélyszervezetet. Elmondta azt is, hogy az afganisztáni új külügyminiszter és a magyar nagykövet hivatalos találkozáskor az

afgán államember elismerően szót a Segélyszervezet újjaépítő munkájáról. *Jakab* exponenciális növekedést lát a NEFE főosztály és a Segélyszervezet tevékenységének kiterjedésében is, melyet személyes tapasztalatai is erősítenek. Reményességét fejezte ki egyúttal a további hatékony együttműködés folytatásáról is.

A meghívott vendégként jelenlévő *Michael Weustenhagen* (DW Württemberg) a két szervezet 15 éves kapcsolatát méltatta, és baráti hangvétellel szót a két vezető másfél évtizedes, számtalan projektben végzett személyes munkájáról. Visszatekintett az együttműködés '89-es kezdetére, amikor a Romániából érkező erdélyi menekültek megsegítése volt az egyik feladat, valamint szót a jelenlegi közös projektekről is, mint például a Srí Lanka-i és a beszláni segélyprogramok. 'Szóval és tettel' – e két módszer adja a segélyszervezeti munka teljességét – mondta, majd az Ökumenikus Segélyszervezet munkáját a professzionalizmus, a szakmaiság és a lelkesedés szavakkal jellemezte.

A Segélyszervezet Felügyelő Bizottsága nevében *Hafenschér Károly* FB tag gyors, rugalmas, a tervezhető segélyprogramokra és a gyors reagálást igénylő munkákra is felkészült minősítéssel értékelt a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 2005. évi munkáját. *Dr. Bölskei Gusztáv* püspök, a közgyűlés levezető elnöke elfogadásra ajánlotta az Ökumenikus Segélyszervezet közhasznúsági jelentését és pénzügyi beszámolóját, melyet a testület egyhangúlag jóváhagyott, majd az ülés bezárását követően a résztvevők megtekinthették a Segélyszervezet egyik aktuális, mégpedig az afganisztáni munkáját bemutató rövidfilmjét. (A Segélyszervezet közhasznúsági beszámolója megtekinthető a www.segelyszervezet.hu internet címen.)

ifj. Kis Boáz

Életemnek legszebb része volt az, amikor a kicsinyek kórusát vezettem. Hiszen nem mindennapi ajándék látni napról napra a gyerekek zenei és szellemi növekedését – mesélte élményeit Sebestyén Farkas Ilona, Mona néni, a Hunyadi János Zenetagozatos Általános Iskola egykori énektanára, aki a Magyar Köztársaság Ezüstkeresztje Kitüntetését vehette át 70 éves születésnapja alkalmával.

Varázslat az énekórán

kimagasló eredmények még a külföldi professzorokat is lenyűgözték.

Az ideológiai megszorítások akkoriban a zenei reperto-

3. osztályosok

1956-ot írtunk akkor, amikor megszólalt a tanévkezdő csengő Zugló kertvárosában. A Hunyadi János Általános Iskola ekkor nyitotta meg kapuit, ahol a hagyományos tanterv mellett Kodály Zoltán kezdeményezésére olyan emelt szintű zenei osztályokat is indítottak, ahol mindennapi tevékenysége lett a gyerekeknek a szolmizálás és a kottaolvasás. A kezdetekben Dr. Szabó Helga énektanár vezetése alatt, majd 1958-tól Sebestyén Farkas Ilonával karöltve folytak a nem mindennapi énekórák.

1978. december énekpróba

Mona néni pedagógus szülők gyermekeként Kőröstarcsán látta meg a napvilágot. Az általános iskola elvégzése után az 1946-ban alakult Békéstarhosi Énekiskola azon szerencsés növendékei között volt, akik a grófi Wenckheim kastély varázslatos falai között a magyar népdalkincs gyöngyszemein nőhettek föl. Gulyás György, az iskola alapítója és vezetője mindent megtett azért, hogy a tehetséges falusi gyerekek megfelelő zenei képzést kapjanak.

Innen egyenes út vezetett a budapesti Zenekadémiára, ahol Kodály tanítványaként Szabó Helgával, Forrai Katalinnal, Csík Miklóssal, Mohainé Katanics Máriával rendszeresen jártak mesterük lakására együtt énekelni. A népzeneutató szakon megkezdett pálya Kodály tanár úr nyugdíjba vonulásával más irányt vett, Mona néni 1958-ban Vásárhelyi Zoltán növendékeként karnagyi diplomát szerzett.

Ekkor került a Hunyadiába, ahol Kodály Zoltán ösztönzésére Budapesten elsőként indult emelt szintű ének- és zenetanítás. A gyerekek a betűvetéssel együtt észrevétlenül szívták magukba a zenetanulás alapjait, kórusban énekeltek, furulyáztak, szolmizáltak. Az évek során a „Kodály módszer”-rel oktatott énekóráknak híre ment, a külföldiek egymásnak adták a kilincset Amerikától Japánig. A gyerekek által elért

Sebestyén Mona és Gável Anna osztálya

1979.02.19. Radnóti Gimn. Kórusfesztivál

1966. Budai Ilona, Sebestyén Mona, Dobogókő

Sebestyén Mona, iskolatörténet

Énekpróba az aulában, Igaliné Büttner Hedvig énektanár vezetésével

árt is megkurtították, évekig elcsitulak Kodály gyönyörű vallásos témájú kórusművei, mint a Pünkösddől, vagy a Vízkereszt. Sebestyén Farkas Ilona három gyermek édesanyja, akik szintén itt, Zuglóban kezdték meg tanulmányukat. Akkoriban a keresztelek szoros családi körben zajlottak, hittanra egy ismerős apacanővér tanította a gyerekeket, templomba csak titokban járhattak.

A Mona néni által élő varázslat 1980-ig tartott a Hunyadiában, mert ekkor Békés hazahívta szülőit azzal a szándékkal, hogy felvirágoztassa a megye kóruskultúráját. Alapító tagja lett az ottani Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolának, valamint a gimnáziumban is tanított, kórusokat vezetett, megszervezte a legendássá vált Békéstarhosi Zenei Napokat.

Lánya, Sebestyén Márta énekesként hazáját képviseli Európa és a világ más országaiban. Mona néni 1991 óta újra Budapesten él, immár unokái körében, akiknek kezdetektől próbálja átadni azt a varázslatot, ami 50 évvel ezelőtt indult innen, a zuglói iskolából. KUBÁNYI ANDREA

Egy szervezet az üldözöttekért

Tulajdonosa megcsonkította ezt a nyolc éves rabszolgafiút, mert nem jól őrizte a rábizott jószágot.

Macram Max Gassis

kenységünket. Idén januárban megindítottuk magyar nyelvű honlapunkat. Itt olvashatják cikkeinket, de lehetőség nyílik közbenjárni a hitük miatt üldözöttekért, és napi imaszándékaink lelki támaszt nyújtanak támogatóinknak.

Légy te is az elnémitottak hangja

Miért tiltakozunk? A tiltakozás nemcsak az ártatlanul bebörtönzöttek kiszabadulásához, hanem gyakran soruk azonnali jobbra fordulásához vezet. Az igazságügyi és börtönhatóságokat rádöbbeníti, hogy a külföldet aggasztja a jogtalanul fogva tartottak sorsa. Ez pedig gyors szabaduláshoz, vagy legalábbis jobb bánásmódhoz vezet. A rabok kincsként őrzik a nekik küldött bátorító leveleket, mert szolidaritásunkból tudják, hogy a megpróbáltatások idején sem hagyjuk őket cserben.

John Eibner a dél-szudáni közösség vezetőjével

90 000 elrablottat (főleg nőket és gyermekeket) vásároltunk vissza; rabszolgák tízezreit pedig minden fizetség nélkül sikerült kiszabadítanunk. De megbízható helyi közösségi vezetők még legalább 100 000 elhurcoltról tudnak. Ők ma is a kartúmi rezsिम fogóságában szenvednek. A CSI élelmszerrel, gyógyszerekkel és az újkezedéshez nélkülözhetetlen túlélési egységcsomaggal támogatja a szülőhelyükre hazatérő kiszabadítottakat és a menekül-

Túlélési csomagokra várva...

LO

A Christian Solidarity International (CSI) (Nemzetközi Keresztény Szolidaritás) nevű emberi jogi és segélyszervezet 1977. április 15-én Zürichben jött létre, ahol különböző nemzetiségű keresztény hívők ökumenikus csoportja hivatalosan bejegyezte a szervezetet. Az alapítvány világszerte védelmezi a vallásszabadságot, támogatja – felekezeti hovatartozástól függetlenül – a hitük miatt üldözötteket, a szenvedő gyerekeket és a katasztrófaáldozatokat. Az irgalmas szamaritánus példájára sorsközösséget vállalunk az ártatlanul megkínzottakkal, hisz kivétel nélkül mindannyian Krisztus Testéhez tartozunk, és „ha szenved az egyik tag, valamennyi együtt szenved vele.” 1Kor 12:26

A CSI 1991 óta működik Magyarországon, ahol elsősorban a *Krisztusi Szolidaritás* című újságjával vált ismertté, amely hamarosan újra megjelenik. 2005 októberétől CSI-Magyarország alapítványként folytatjuk tevé-

A CSI két fő területe: Szudán és Peru

Szudán: Modernkori rabszolgaság

A nemzetközi jog fogalmai szerint „a rabszolgaság emberiség elleni bűntett”. A kartúmi iszlám rezsिम azonban ma is fegyverként alkalmazza a rabszolgaság gyűlöletes intézményét a Dél-Szudán és Dárfúr ellen vívott polgárháborújában.

1995-ben kellett szembesülnünk először a szudáni rabszolgaság hátborzongató valóságával. Nem tehattünk mást: gyöngeségünk ellenére megkezdtük a rabszolgák mentését. A kiváltott rabszolgák folyama az 1995-ös néhány tucatnyiról a CSI által meghívott nemzetközi tudósítók szeme előtt dagadt több tízezerre. Eddig több mint

teket (muzulmán és keresztényt egyaránt). Együttműködünk az egyházak és polgári szervezetek helyi képviselőivel. **Macram Max Gassis**, El-Obeid egyházmegye – a polgárháborútól leginkább sújtott dél-szudáni tartomány –

Öslakos keresztények

Késlekedésre nincs idő: ha Kartúm megneszeli a CSI jelenlétét, Antonov-gépekkel bombázza a körzetet

John Eibner, a CSI munkatársa megégyezik az arab rabszolga-kereskedővel

katolikus püspöke így beszél az elhurcoltakról: „A saját szememmel láttam azokat az izzó vassal megbillogozott és megcsonkított rabszolgákat, akiket a CSI szabadított ki.”

ántól az Andokig nyúló 7 milliós fővárosban, Limában a gyermekmunka élet-halál kérdése. Egyedül Limában 400 000 utcagyerek tengeti napjait. A pueblos jovenes (új telepések) rozoga – sokszor fedél nélküli – tákolmányaiban nincs semmilyen közmű. Munkanélküliség, nyomor, alkoholizmus, nemi erő-

A CSI gyógyszersegélye légi úton jön Nairobiból

szak és kábítószer – itt ebből áll az élet. A CSI ezért 1993-ban elindított INTSOL (Integración y Solidaridad) programja során a főváros és elővárosai nyomornegyedeiben összegyűjti az utcagyerekeket. Mivel az állam nem törődik velük, szüleikkel együtt képezük őket. Emberi méltóságtudatuk mellett fejlesztjük szociális, alkotóképességüket és kéz-

Túlélési készlet a kiszabadított rabszolgáknak

nyod kereseti lehetőségét – és apáik hazatértéig – anyagi biztonságot teremt!

Egyetlen kormány, de még az ENSZ kiterjedt intézményrendszere sem képes arra, hogy az emberi jogok olyan súlyos sérelme esetén, amilyen a rabszolgaság, a leleplezés, feltárás és a megszüntetés bonyolult munkáját elvégezze.

A CSI – evangéliumi küldetéséhez hűen – támogatói közreműködésével gondoskodik róla, hogy azokban az országokban, ahol válásüldözés folyik, megerősödjenek az önvédelem helyi mechanizmusai, és az áldozatok jankiáltásait ne némíthassák el.

Segítséged megmenti az ártatlanul meghurcoltakat!

Peru: INTSOL (Integración y Solidaridad)

Peru jelentése kecsuán nyelven: bőség, jólét; ami az ősi inka, majd az ezt követő spanyol birodalom pompájára és ragyogására utal. A Csendes-óce-

Az őslakosok segítik a rakomány szétosztását

Dr. Luka Deng a CSI trópusi kórházában rendel

ügyességüket, ami később biztosítja megélhetésüket. Három nevelő, pszichológus és két szociális munkás foglalkozik a CSI által finanszírozott 600, 6–16 év közötti utcagyerekkel. Az INTSOL konyhája, klinikája és 12 személyes hálószobái mellett általános is-

Elérhetőségeink: Levelezési cím: CSI-Magyarország 1242-Budapest, Pf. 291
Honlap: www.csi-magyarország.hu
Email: peter.viz@csi-magyarország.hu
Számlavezető: OTP Bank Rt 1077
Budapest, Király u. 49. Számlaszám: 11707024-20452708 (HUF)

Megrendelés és előfizetés

Legújabb és régebbi számaink megvásárolhatók postai utánvétellel a kiadótól!
Veritas Invest Rt. Budapest, Erzsébet királyné útja 86. (A lapok ára: 345.- Forint + postaköltség)

Megrendelőlap a Kiadó részére

Kérem megküldeni a következő számokat:Példányszám:
Név: Cím: (ir.szám).....

Telefonon is megrendelheti új és régebbi számainkat
vagy előfizethet az alábbi számon: 383-0983 Interneten
is fogadunk megrendeléseket. www.szentkereszt.hu
Email: szentkereszt@veritas.hu

Aláírás:.....
(Az összeget utánvétellel egyenlítem ki.)

Megrendelőlap postai úton

Előfizetésben megrendelem a Szent Kereszt
című Magazint példányban.

Előfizetési díj: 1/2 évre 1035 Ft (3 lapszám)
 1 évre 2070 Ft (6 lapszám)

Megrendelő (előfizető) neve:
Cím:.....

Kézbesítési cím:.....

(csak akkor töltsd ki, ha a megrendelő címe nem azonos a kézbesítési címmel)

.....

aláírás

A megrendelő lapot a következő címre borítékban
szíveskedjenek feladni:

Magyar Posta Rt.
Hírlap Üzletága
1008. Budapest, Orczy tér 1.

F e l h í v á s

Az elesett, önhibájukon kívül elszegényedett emberek ritkán kérnek segítséget. Inkább éheznek, nélkülöznek, gyógyszerek nélkül lábadoznak, semhogy valaki terhére legyenek. Rajtuk – és főként a szegény, rossz anyagi körülmények között nevelkedő gyermekeken – kíván segíteni, étel- és gyógyszersegélyekkel a

**VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY
SEGÍTSE ÖN IS A MUNKÁNKAT!**

**Támogassa adója 1 %-val
kiemelten közhasznú alapítványunkat!**

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY

**OTP Bank 11714006-20385251
Adószám: 18161980-1-42**

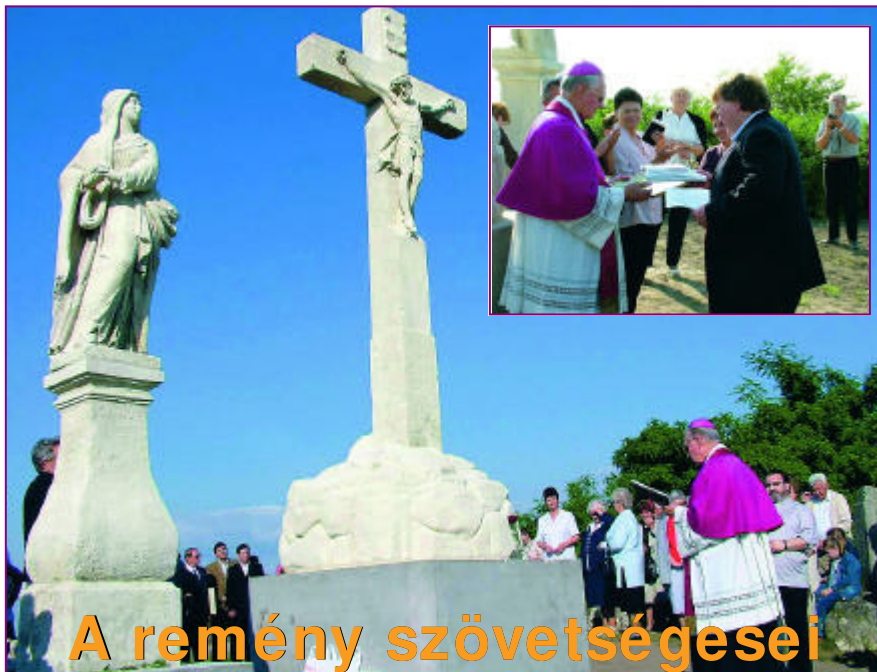
Támogatóink, a támogatás mértékének megfelelő terjedelemben, hirdetésüket is elhelyezhetik a Szent Kereszt Magazinban.

Példaértékű ösz-szefogásnak köszönhetően születhetett újjá Dunaföldvár egyik legszebb ékessége, a Golgota-hegy évszázadokkal ezelőtt emelt Kálvária-szoborcsoportja, amit június 9-én szentelt fel Mayer Mihály, pécsi megyéspüspök.

Egykor a lakosság adományaiból és a város segítségével emelték ezt a kegyhelyet, amelyhez Jézus szenvedéstörténetét ábrázoló stációsorozatot is állítottak a település legmagasabb pontján, ezzel is bizonyítva, ál-

dozatra is képesek az itt élők. Itt tartották az egyház jeles ünnepeit, a hagyományt áptolták, a szobrok állagát azonban nem tudták megőrizni. A kő sokáig dacolt az idő viharával, de megviselte ez a harc. A rendszerváltás után kiderült, hogy újabb nagy áldozatra van szükség ahhoz, hogy felújítsák a szoborcsoportot. Sokáig nem nyílt lehetőség erre, a tavalyi évben azonban felgyorsultak az események.

A várostörténeti, egyházi és művészeti szempontból is rendkívüli jelentőségű szoboregységet mintegy ötmillió forint értékű felújítása a kecskeméti Porta Egyesület Katolikus Munkacsoportja, Dunaföldvár város önkormányzata és a Magyar

Képzőművészeti Egyetem együttműködésével valósulhatott meg. Pünkösdre azonban már újra állt a kereszt, valamint Szűz Mária szobra. A jelentős munkát támogatta a városi képviselőtestület és a helyi katolikus gyülekezet is. Mayer Mihály beszédében arra hívta fel a jelenlévők figyelmét, hogy ez a kegyhely nem csak Jézus szenvedésére, de határtalan szeretetére is emlékeztetnek minket. Köszönetet mondott a Porta Egyesületnek, valamint a dunaföldvári hívőknek, és reményét fejezte ki, hogy hamarosan a latrokat, illetve Szent Jánost ábrázoló szobrok is elkészülhetnek. A Porta Egyesületnek és az alapító Farkas P. Józsefnek köszönhető, hogy ma

du lva Szent János szobrát szeretné kifragtatni a civil szervezet. Az egyesület várja azoknak a János nevű jószívű adakozóknak a jelentkezését, akik hozzá kívánnak járulni lelki és névrokonuk szobrának kifragtatásához. Az ünnepség végén a Porta Egyesület A remény szövetségesei oklevelet adományozta Mayer Mihály püspöknek, Nagy Gábornénak, Bugyi András vállalkozónak, Weiszgáber János kőfaragónak és Ifj. Lovas Dániel kőfaragó restaurátornak, akik a legtöbbet tették azért, hogy újjászülessen a két szobor, amely remélhetőleg hosszú évtizedekig őrzi majd az egyetem diákjainak keze munkáját, hirdelve az összefogás erejét. **PÁSZTOR ANDREA**

„Hunor és Magyar Alapítvány” -tervezet

Leendő alapítványunk célja a magyar nemzet, az összmagyarság testi, szellemi és lelki édes anyanyelvi hagyományainak, örök értékeinek a fel- és megismertetése. Mindezen értékek belső vezérlő és hajtóerővé emelése, beépítése lelkünkbe az Istenhit, a Szent Korona Tana, s ezzel együtt a sok ezeréves magyar múltfolyam ősi értékeinek szellemében. Az emberek által szentesített helyek, útszéli keresztek, Jézus és Mária-szobrok s más szent emlékek, helyek megóvására, védelmére és felújítására kérnénk fel a falu és egyéb lakóközösségeket. S egyúttal az égi áldásra az élet tisztelőre és szeretetére, a hitre építve kérnénk, ösztönöznénk és támogatnánk a gyermekáldás szeretetteljes elfogadását. Később elkezdjenek a szent helyek és emlékek megóvását, felújítását és védelmük biztosítását. Alapítványunk fő tevékenysége a magyar fiatalság egészséges testi, szellemi és lelki tartásának a kialakítását, az ősök tisztelőtét, a hagyományok őrzését, az egymást segítő testvérpár, Hunor és Magyar egymásért cselekvő példájának a felmutatásával lehetséges. Iskolai közösségekből pályázat útján lehetne bekapcsolódni a tevékenységbe. Ezen nemzeti szellemű nevelés támaszkodna a cserkészekre és az egyházi iskolák közösségére. Életkor szerint 5-6-7 évtől 18 éves korig lehetne részt venni a jurta táborokban. Turnusonként fiúk és lányok külön, a kisebb gyermekeknél vegyes csoportokban szerveznék a részvételt június elejétől augusztus végéig. A kezdeti időszakban „nomád” életmód várná a résztvevőket.

Az alapítványi tevékenység intézményi keretét falusi ház és telek és Keszthely-térségi majorsági épület biztosítaná. A nemzeti műhelymunka egész évben folyva elkötelezett emberek részvételével. Az ősi hagyományok szerinti tevékenység műhelyei lépésről lépésre kerülnének kialakításra. Később (pl. két-három) megyénként területi központokat lehetne életre hívni a magyar örökség anyagi, szellemi és lelki kincsét mentő, átmentő céllal. Ehhez kérem jó szándékú segítségét ősünk szellemében és egy emberibb, anygilabb jövő iránti jöreménységben. A leendő alapítvány induló, már meglévő anyagi alapja 3 millió forint értékű vidéki parasztház, egy 550 ezer Ft értékű jurta és 250 ezer Ft készpénz az alapítványt létrehozni szándékozó akaratára szerint **Véleménykérés:** Hogyan, miként tudna segíteni? Ötlettel, tervvel, véleménnyel, szervezésben. Egyéb módon: fizikai munkával, építőanyaggal, élelmiszerral, szállítással, pénzzel, pénzádomány gyűjtésével, újságban hírközlést végezne, levelezne, internetezne, e-mailezne, előadást tartana, népi mesterséget tanítana, sportfoglalkozást vezetne, országos szervezőmunkát végezne. Segítő jó szándékának kinyilvánítását és celok megvalósításához az alábbiak szerint várom. **Bába József 8360 Keszthely, Pipacs u. 29. Telefon: 06 83 310 648 Mobil: 0620258 9108, 0620588 1980 E-mail: nimrodalap@freemail.hu**

VERITAS-LAKÁSOK

kedvezményes kamatozású hitellel megvásárolhatók Zuglóban és a XIII. kerületben!

KÖZTISZTVISELŐKNEK ELŐLEG BEFIZETÉSE NÉLKÜL!

Aktuális ajánlatainkat keresse az Ingatlan Magazinban és az Interneten: www.veritas.hu

XIV. Szugló utca 93–95. szám alatt 32 lakásos liftes társasházban, 53 nm-től 79 nm-ig, 300 000–340 000 Ft/nm-es áron lakások eladók!

XIV. Körvér Lajos tér 32/b. szám alatt 14 lakásos liftes társasházban, 40 nm-től 93 nm-ig, 350 000 Ft/nm-es áron lakások lekötethetők. Várható átadás: 2007.03.30.

XIV. Szentés u. 37. szám alatt 12 lakásos társasházban, 59., 60., 75., és 78 nm-es lakások 350 000 Ft/nm-es áron lekötethetők. Várható átadás: 2007.03.30.

XIV. Ilosvai Selymes utca 7-9. szám alatt 15 lakásos, liftes társasházban 65 nm-es lakás 350 000 Ft/nm-es áron lekötethető!

XIII. Rokolya u. 22. szám alatt 24 lakásos liftes társasházban, 40 nm-től 78 nm-ig, 300 000–340 000 Ft/nm-es áron lakások lekötethetők. Várható átadás: 2007.07.30.